

Kulturutskottets betänkande 2022/23:KrU11

Idrott- och friluftslivsfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden bl.a. med hänvisning till att motionsyrkanden till viss del är tillgodosedda. Motionsyrkandena handlar om idrott, friluftsliv och allmänna samlingslokaler.

I betänkandet finns 30 reservationer (S, SD, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

Cirka 60 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Utskottets överväganden.....	9
Ett brett idrottsliv.....	9
Översyn av statens idrottsanslag m.m.	12
Idrottsanläggningar.....	13
Parasport.....	17
Kompensation för dyrare utrustning för fritidsaktiviteter.....	20
51-procentsregeln	21
Föreningsdemokrati.....	22
Coronapandemins effekter och att locka tillbaka de som slutat idrotta	23
Toppning inom barnidrott.....	25
Äldres idrottsverksamhet.....	28
Idrottsevenemang	29
Antidopning.....	31
Elitidrott	33
Idrott och integration	34
Osunda kroppsideal	36
Ridsport.....	38
Utveckla arbetet med målen för friluftslivspolitiken	39
Förutsättningarna för friluftslivet	40
Friluftssamordnare.....	42
Nordiskt samarbete.....	43
Påverkan på leder i sårbar natur	44
Åtgärdsplan mot nedskräpning.....	45
Samverkan mellan scoutrörelsen och Försvarsmakten	46
Allmänna samlingslokaler i hela landet och i krissituationer	47
Stöd till folkparkerna.....	48
Reservationer	50
1. Ett brett idrottsliv, punkt 1 (C)	50
2. Ett brett idrottsliv, punkt 1 (MP)	50
3. Översyn av statens idrottsanslag m.m., punkt 2 (C)	51
4. Idrottsanläggningar, punkt 3 (S).....	52
5. Idrottsanläggningar, punkt 3 (V)	52
6. Idrottsanläggningar, punkt 3 (MP)	54
7. Parasport, punkt 4 (SD)	55
8. Parasport, punkt 4 (V)	55
9. Parasport, punkt 4 (C).....	57
10. Parasport, punkt 4 (MP).....	58
11. Kompensation för dyrare utrustning för fritidsaktiviteter, punkt 5 (V, MP).....	59
12. 51-procentsregeln, punkt 6 (S)	60
13. Föreningsdemokrati, punkt 7 (SD)	61
14. Coronapandemins effekter och att locka tillbaka de som slutat idrotta, punkt 8 (SD).....	61
15. Äldres idrottsverksamhet, punkt 10 (SD)	62

16. Äldres idrottsverksamhet, punkt 10 (C).....	63
17. Idrottsevenemang, punkt 11 (SD).....	63
18. Idrottsevenemang, punkt 11 (C).....	65
19. Antidopning, punkt 12 (SD).....	65
20. Elitidrott, punkt 13 (SD).....	66
21. Idrott och integration, punkt 14 (SD).....	67
22. Ridsport, punkt 16 (SD).....	67
23. Utveckla arbetet med målen för friluftslivspolitik, punkt 17 (MP) ...	68
24. Förutsättningarna för friluftslivet, punkt 18 (S).....	69
25. Förutsättningarna för friluftslivet, punkt 18 (C).....	69
26. Förutsättningarna för friluftslivet, punkt 18 (MP).....	70
27. Nordiskt samarbete, punkt 20 (SD).....	70
28. Påverkan på leder i sårbar natur, punkt 21 (SD).....	72
29. Åtgärdsplan mot nedskräpning, punkt 22 (SD).....	72
30. Allmänna samlingslokaler i hela landet och i krissituationer, punkt 24 (C).....	73
Särskilt yttrande.....	74
Idrottsanläggningar, punkt 3 (SD).....	74
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	75
Motioner från allmänna motionstiden 2022/23.....	75

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Idrott

1. Ett brett idrottsliv

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 8 och

2022/23:2096 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3.

Reservation 1 (C)

Reservation 2 (MP)

2. Översyn av statens idrottsanslag m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkandena 9 och 15 samt

2022/23:1673 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 14 och 17.

Reservation 3 (C)

3. Idrottsanläggningar

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:129 av Anna Wallentheim (S) yrkande 3,

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 13 och 15–18,

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 2,

2022/23:1463 av Amanda Lind (MP) yrkandena 1 och 2 samt

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 31.

Reservation 4 (S)

Reservation 5 (V)

Reservation 6 (MP)

4. Parasport

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkandena 11 och 12,

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 4,

2022/23:1472 av Amanda Lind m.fl. (MP) och

2022/23:1673 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 16.

Reservation 7 (SD)

Reservation 8 (V)

Reservation 9 (C)

Reservation 10 (MP)

5. Kompensation för dyrare utrustning för fritidsaktiviteter

Riksdagen avslår motion

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 5.

Reservation 11 (V, MP)

6. 51-procentsregeln

Riksdagen avslår motion

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 33.

Reservation 12 (S)

7. Föreningsdemokrati

Riksdagen avslår motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 20.

Reservation 13 (SD)

8. Coronapandemins effekter och att locka tillbaka de som slutat idrotta

Riksdagen avslår motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 14 (SD)

9. Toppning inom barnidrott

Riksdagen avslår motion

2022/23:1476 av Petter Löberg (S).

10. Äldres idrottsverksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 18 och

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 12.

Reservation 15 (SD)

Reservation 16 (C)

11. Idrottsevenemang

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 19 och

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5, 9 och 10.

Reservation 17 (SD)

Reservation 18 (C)

12. Antidopning

Riksdagen avslår motion

2022/23:921 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 7.

Reservation 19 (SD)

13. Elitidrott

Riksdagen avslår motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 11 och 22.

Reservation 20 (SD)

14. Idrott och integration

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:108 av Saila Quicklund (M) och

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 3.

Reservation 21 (SD)

15. Osunda kroppsideal

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:109 av Saila Quicklund (M) och

2022/23:110 av Saila Quicklund (M) yrkande 6.

16. Ridsport

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:393 av Anna-Belle Strömberg och Peder Björk (båda S) och

2022/23:992 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1.

Reservation 22 (SD)

Friluftsliv

17. Utveckla arbetet med målen för friluftslivspolitiken

Riksdagen avslår motion

2022/23:2095 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 23 (MP)

18. Förutsättningarna för friluftslivet

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 20,

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 34 och

2022/23:2110 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 27.

Reservation 24 (S)

Reservation 25 (C)

Reservation 26 (MP)

19. Friluftssamordnare

Riksdagen avslår motion

2022/23:2095 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 4.

20. Nordiskt samarbete

Riksdagen avslår motion

2022/23:978 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 1–3.

Reservation 27 (SD)

21. Påverkan på leder i sårbar natur

Riksdagen avslår motion

2022/23:978 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 7.

Reservation 28 (SD)

22. Åtgärdsplan mot nedskräpning

Riksdagen avslår motion

2022/23:978 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 8.

Reservation 29 (SD)

23. Samverkan mellan scoutrörelsen och Försvarsmakten

Riksdagen avslår motion

2022/23:540 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD).

Allmänna samlingslokaler

24. Allmänna samlingslokaler i hela landet och i krissituationer

Riksdagen avslår motion

2022/23:910 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 27 och 34.

Reservation 30 (C)

25. Stöd till folkparkerna

Riksdagen avslår motionerna

2022/23:975 av Runar Filper m.fl. (SD) och

2022/23:1518 av Larry Söder (KD).

Stockholm den 20 april 2023

På kulturutskottets vägnar

Amanda Lind

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Amanda Lind (MP), Robert Hannah (L), Alexander Christiansson (SD), Lawen Redar (S), Kristina Axén Olin (M), Emma Ahlström Köster (M), Jonas Andersson (SD), Ewa Pihl Krabbe (S), Peter Ollén (M), Vasiliki Tsouplaki (V), Roland Utbult (KD), Runar Filper (SD), Leonid Yurkovskiy (SD), Kristoffer Lindberg (S), Louise Thunström (S), Anne-Li Sjölund (C) och Annette Rydell (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet ca 60 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2022/23. Motionsyrkandena handlar om idrotts- och friluftslivsfrågor samt frågor om allmänna samlingslokaler.

Förslagen i motionerna finns i bilagan.

Under beredningen av ärendet har socialminister Jakob Forssmed och statssekreterare Petra Noreback, Socialdepartementet samt representanter för Riksidrottsförbundet och Parasport Sverige lämnat information till utskottet.

Utskottets överväganden

Ett brett idrottsliv

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att främja ett brett idrottsliv m.m. med hänvisning till att de till viss del är tillgodosedda.
Jämför reservation 1 (C) och 2 (MP).

Motionerna

Anne-Li Sjölund m.fl. (C) påtalar i kommittémotion 2022/23:860 yrkande 8 vikten av att främja ett brett idrottsliv i hela landet så att både etablerade och nya sporter, även digitala, blir tillgängliga för fler.

Amanda Lind m.fl. (MP) anser i kommittémotion 2022/23:2096 yrkande 1 att det bör tas fram en nationell strategi för barn och ungas rörelse och att man bör samla berörda aktörer som lägger fram konkreta mål och åtgärder för att uppnå dem. I samma motion yrkande 3 anser motionärerna att regeringen bör se över vilka sätt som finns för att stärka samarbetet mellan det offentliga och föreningslivet, såsom idrottsrörelsen och friluftslivsorganisationerna.

Bakgrund

Regeringen beslutade i april 2020 att utse en särskild utredare som ska lämna förslag på åtgärder som främjar fysisk aktivitet (dir. 2020:40). Regeringen bedömde att utredningen skulle ha formen av en kommitté. Kommittén ska genom utåtriktat arbete bl.a. öka den allmänna kunskapen om de positiva effekter som fysisk aktivitet bidrar till. Kommittén ska knyta en eller flera referensgrupper till sig med representanter för regioner, kommuner, det civila samhället, idrottsrörelsen och friluftslivsorganisationer, näringslivet samt forskarsamhället. I uppdraget ingår även att sprida framgångsfaktorer och goda exempel på metoder som främjar fysisk aktivitet i befolkningen samt lämna förslag på åtgärder som främjar fysisk aktivitet. Kommittén ska vid genomförandet av uppdraget bl.a. särskilt beakta sårbara grupper som barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning.

Kommittén har lämnat två delrapporter. I den första delrapporten, som kom 2021, anges under prioriterade områden att kommittén kommer att inkludera socioekonomiskt utsatta grupper, personer med funktionsnedsättningar, språkhinder och kulturella hinder m.fl. eftersom dessa grupper många gånger inte bara har sämre levnadsvanor utan ofta lever under livsvillkor som gör det mycket svårare att utveckla och behålla hälsosamma levnadsvanor. I den andra delrapporten, som kom 2022, lämnas fem förslag som långsiktigt främjar

fysisk aktivitet, bl.a. förslag som ger barn ökade förutsättningar för rörelse. Uppdraget ska slutredovisas senast den 16 juni 2023 (dir. 2023:12).

Inom idrottsrörelsen pågår ett förändringsarbete, Strategi 2025. Ett av de övergripande målen i förändringsarbetet handlar om livslångt idrottande och att vidareutveckla verksamheten så att barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i en förening under hela livet. På Riksidrottsförbundets (RF) webbplats anges bl.a. följande om Strategi 2025:

Framtidens idrott ska inspireras av förändringarna som sker i samhället. Trösklarna måste sänkas och det måste gå att idrotta på fler olika sätt. Trenden är nämligen att människor lever mer och mer olika liv. Samtidigt måste våra idrottsföreningar, med förbundens stöd, utforska nya sätt att fånga människors engagemang [...] Förändringen innebär att alla oavsett ålder och ambitionsnivå har möjlighet att idrotta i förening under hela livet. I den förändrade idrottsrörelsen finns en koppling mellan bredd- och elitidrott men verksamheten kompletteras med en utvecklad verksamhet för människor under hela livet. Den nya idrottsrörelsen kan därför illustreras som en rektangel. Utvecklingen kännetecknas av: så många som möjligt, så länge som möjligt i en så bra verksamhet som möjligt.

I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 9) föreslog regeringen att det ska avsättas 50 miljoner kronor för ett fritidskort för barns och ungas kostnader för idrottsaktiviteter och andra fritidsaktiviteter till anslaget 2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga. I budgetpropositionen angav regeringen följande:

En aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra är viktigt för att motverka psykisk ohälsa och ensamhet bland barn och unga. Barn och ungdomar behöver få bättre tillgång till idrott och föreningsliv. Att öka barns rörelse, stärka konditionen och motverka stillasittande är viktigt här och nu. Det lägger också grunden för en jämlik hälsa längre fram i livet. Många barn och unga har påverkats negativt av covid-19-pandemin, särskilt de som tidigare befunnit sig i en utsatt situation. Både kommunala verksamheter och civilsamhällets organisationer tvingades till exempel stänga ner viktiga anläggningar och aktiviteter. Det finns risk för att barn och unga trots att begränsningarna upphört inte hittar tillbaka till aktiviteter och fritidsverksamheter. För att värna barns och ungas tillgång till idrotts- och föreningslivet avser regeringen införa ett fritidskort. Plånboken ska inte vara avgörande för om barn kan delta i fritidsaktiviteter. Särskilt barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll ska med fritidskortet få utökade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter. Regeringen föreslår att 50 miljoner kronor avsätts under 2023 för att ta fram nödvändig infrastruktur för införandet av ett fritidskort till barn och unga.

Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2022/23:SoU1, rskr. 2022/23:75).

Regeringen gav den 5 april 2023 fem myndigheter ett gemensamt uppdrag att under året ta fram de grundläggande förutsättningar som krävs inför införandet av fritidskortet under 2024. E-hälsomyndigheten har fått huvudansvaret för att förbereda, införa och förvalta fritidskortet. Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Statens kulturråd har också fått uppgifter inom ramen för uppdraget som innebär att säkerställa att de förutsättningar som krävs för

att införa fritidskortet under 2024 finns på plats. Regeringen angav också att myndigheterna ska samverka med Svenskt Friluftsliv, Riksidrottsförbundet (RF) och med Sveriges Kommuner och Regioner samt andra relevanta aktörer. Regeringen angav vidare att den beräknar att avsätta 731 miljoner kronor 2024 för att införa reformen med fritidskort och 792 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2025 för samma ändamål.

I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) föreslog regeringen att det ska avsättas 2 091 811 000 miljoner kronor till anslaget 13:1 Stöd till idrotten. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2022/23:KrU1, rskr. 2022/23:73). Medlen fördelas enligt regleringsbrevet för 2023 till bidrag för internationellt samarbete m.m., insatser mot dopning, bidrag till idrottsforskning, bidrag till specialidrott inom gymnasieskolan, särskild satsning på idrott och motion (Idrottslyftet, rörelseförståelse i skolan, idrott i segregerade områden), verksamhet av gemensam natur inom idrottsrörelsen (bl.a. olympiska spel och Paralympics) samt bidrag till lokal barn- och ungdomsverksamhet (LOK-stöd).

Utskottets ställningstagande

Målet och syftet med statens bidrag till idrotten är att ge möjligheter för alla i Sverige att motionera och idrotta. Utskottet välkomnar därför idrottsrörelsens förändringsarbete och nya strategi, som bl.a. handlar om livslångt idrottande där alla oavsett ålder och ambitionsnivå ska ha möjlighet att idrotta i en förening under hela livet samt om att sänka trösklarna så att det ska gå att idrotta på olika sätt. Utskottet ser också positivt på den kommitté som tillsatts, med referensgrupper från såväl det offentliga som föreningslivet, och som ska lämna förslag på åtgärder som främjar fysisk aktivitet. Vidare konstaterar utskottet att extra medel tillskjutits idrottsrörelsen för 2023 för att främja en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga, bl.a. för ett fritidskort, vilket välkomnas av utskottet. Utskottet anser att alla dessa åtgärder ligger i linje med motionernas önskemål, och att motionsyrkandena därmed till viss del är tillgodosedda. Motionerna 2022/23:860 (C) yrkande 8 och 2022/23:2096 (MP) yrkandena 1 och 3 avstyrks.

Översyn av statens idrottsanslag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av statens idrottsanslag m.m. med hänvisning till att åtgärder som pågår ligger väl i linje med motionsyrkandena.

Jämför reservation 3 (C).

Motionerna

Annie Lööf m.fl. (C) anser i partimotion 2022/23:1673 yrkande 14 att statens idrottsanslag bör ses över för att göra resultaten klarare när det gäller tillgänglighet till idrott för barn och ungdomar ur bl.a. jämställdhets-, jämlikhets- och funktionsnedsättningsperspektiv. I samma motion yrkande 17 anser motionärerna att man bör tillsätta en utredning om villkor för jämställd idrott. Motionärerna anser bl.a. att Riksidrottsförbundet bör få ett tydligare uppdrag för att uppnå jämställdhet inom svensk idrott. Liknande synpunkter framförs i kommittémotion 2022/23:860 yrkandena 9 och 15 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C).

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) angav regeringen:

En viktig utgångspunkt för statens idrottspolitik är en fri och självständig idrottsrörelse, en folkrörelse som engagerar många och är en betydelsefull del av vår gemensamma välfärd. Det är viktigt att idrotten är inkluderande och tillgänglig, oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religions- eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller socioekonomiska och utbildningsmässiga förutsättningar i hela landet. Regeringen avser att utifrån detta öppna en dialog med Sveriges Riksidrottsförbund (RF) om ändamålsenliga förändringar i fördelningen av statens stöd till idrotten. Bidragsregler som RF beslutat om har tidigare medfört en bidragsfördelning till förmån för socioekonomiskt starka områden på bekostnad av områden med socioekonomiska utmaningar samt till förmån för pojkars idrottande på bekostnad av flickors idrottande.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) att anslaget 13:1 Stöd till idrotten skulle ökas med 100 miljoner kronor för stöd till idrotten i utsatta områden. I budgetpropositionen angav regeringen:

Regeringen föreslår att medel tillförs för idrottsverksamhet i utsatta områden, särskilt för barn och unga. Att stärka idrottsrörelsens närvaro i sådana områden kan ge boende en mer aktiv och meningsfull vardag. Utöver de hälsovinster och den sociala gemenskap föreningsidrotten ger för den enskilde bedömer regeringen att idrotten i sig fyller en viktig funktion i arbetet med att främja integration och i det brottsförebyggande arbetet.

Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2022/23:KrU1, rskr. 2022/23:73).

RF har uppgett att bidragssystemet förändrades fr.o.m. 2020 genom att man bl.a. möjliggjort för kortare tid per aktivitet, mer spontan medverkan och möjlighet för fler deltagare per tillfälle. Efter det har enligt RF arbetet med att uppnå en ökad jämställdhet och jämlikhet intensifierats. Det har bl.a. resulterat i att både mer ordinarie stöd samt särskilt pandemistöd har nyttjats för att åstadkomma reella förändringar. Mer resurser har exempelvis tillförts idrotts-svaga (utsatta) områden samt arbetet för att inkludera personer med funktionsnedsättning i verksamheten. Därutöver ställs det enligt RF tydligare stadgemässiga krav på jämställdhet hos medlemsförbunden samt att stöd som fördelas genomgår jämställdhetsanalyser. Det har enligt RF lett till att krav på jämställdhet och i förekommande fall jämlikhet genomsyrar RF:s projektstöd till förbund.

Utskottets ställningstagande

En jämlik och jämställd tillgång till idrott för barn och unga är grundläggande för att nå målet och syftet med statens bidrag till idrotten att alla ska ges möjlighet att idrotta. Utskottet ser därför positivt på regeringens avsikt att föra en dialog med RF om ändamålsenliga förändringar i fördelningen av statens stöd till idrotten för att öka jämlikheten och jämställdheten inom idrotten. Utskottet uppmärksammar också att RF har intensifierat sitt arbete med att uppnå en ökad jämställdhet och jämlikhet. Utskottet anser att denna vilja och de förändringar som gjorts ligger väl i linje med motionsyrkandena, och utskottet förutsätter att detta tydligt kommer att framgå av de rapporteringar och resultat som lämnas till regeringen och riksdagen. Med hänsyn till detta avstyrker utskottet motionerna 2022/23:860 (C) yrkandena 9 och 15 samt 2022/23:1673 (C) yrkandena 14 och 17.

Idrottsanläggningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om idrottsanläggningar med hänvisning till att regeringens beredning inte bör föregripas.

Jämför reservation 4 (S), 5 (V) och 6 (MP) samt det särskilda yttrandet (SD).

Motionerna

Lawen Redar m.fl. (S) anser i kommittémotion 2022/23:2054 yrkande 31 att frågan om en statlig idrottsanläggningsfond bör utredas. Motionärerna påtalar att det råder brist på anläggningar i flera delar av landet och att kommunerna

bl.a. efterfrågar möjlighet till delfinansiering för nybyggnation och renovering av anläggningar.

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 13 att barn och unga bör prioriteras framför vuxna så länge det är brist på träningsstider och träningsanläggningar. Vidare anger motionärerna i yrkande 15 att en utredning bör tillsättas som ser över vilka åtgärder som kan vidtas för att råda bot på anläggningsbristen, inklusive hur vi bygger eller renoverar bort bristen på anläggningar. Motionärerna anser även i samma motion yrkande 16 att man bör utreda möjligheten att införa en anläggningsfond. Dessutom anser motionärerna att regeringen bör gå vidare med Boverkets rapport för att möjliggöra fler idrottsanläggningar (yrkande 17). Motionärerna anser vidare att man bör utreda möjligheten att införa ett nationellt kompetenscenter för vård eller uppförande av idrottsanläggningar (yrkande 18).

Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) anser i kommittémotion 2022/23:1224 yrkande 2 att regeringen bör ges i uppdrag att se över möjligheten att permanenta en utvecklingsfunktion, likt den danska anläggningsfonden, som både delar ut ekonomiskt stöd och kan erbjuda inspiration, kunskapsutveckling, kunskapspridning och rådgivning när det gäller idrottsanläggningar.

Amanda Lind (MP) påtalar i kommittémotion 2022/23:1463 yrkande 1 att regeringen bör stärka det nationella arbetet för fler anläggningar för idrott och rörelse. Motionären påtalar att ytterligare insatser bör övervägas och att bl.a. Centrum för idrottsforskning (CIF) uppdrag att upprätta och driva en kunskapsplattform för anläggningar bör följas upp och utvärderas. I samma motion yrkande 2 anser motionärerna att en anläggningsfond bör inrättas och att en utredning tillsätts för att förtydliga inriktning, omfattning och skärningspunkter gentemot andra stödsystem på anläggningsområdet.

Anna Wallentheim (S) framhåller i motion 2022/23:129 yrkande 3 vikten av att stödja idrottsrörelsen när det gäller anläggningsbristen och renoveringsbehoven.

Bakgrund

Regeringen gav i oktober 2020 Boverket i uppdrag att ta fram ett underlag för hur kunskap om anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid kan utvecklas. Uppdraget redovisades i februari 2021 i rapporten Miljöer för idrott och fritid – Hur kan kunskap utvecklas, samlas och förmedlas (2021:6). I rapporten identifierar Boverket några utvecklingsområden som rör anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid samt föreslår att regeringen ska ta fram en nationell strategi för aktiverande miljöer. Uppdraget genomfördes i samverkan med bl.a. Folkhälsomyndigheten, Utredningen om främjande av ökad fysisk aktivitet, Riksidrottsförbundet, Svenskt Friluftsliv och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Regeringen beslutade i januari 2021 att ge Centrum för idrottsforskning (CIF) i uppdrag att genomföra en fördjupad analys av behovet av ändamålsenliga anläggningar och utemiljöer för idrott och andra former av hälsofrämjande fysiska aktiviteter. CIF skulle bl.a. titta på hur anläggnings- och utemiljösituationen ser ut för olika idrotter och friluftaktiviteter, men också för olika samhällsgrupper i olika delar av landet. Uppdraget redovisades till regeringen den 21 april 2022 i rapporten *Idrottsanläggningar – i dag och i morgon: Om behov, tillgänglighet och konkurrerande intressen*. CIF konstaterar i rapporten bl.a. att det saknas en samlad nationell strategi i anläggningsfrågan.

Regeringen gav den 21 april 2022 CIF i uppdrag att upprätta och driva en kunskapsplattform för anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid. Plattformen ska utveckla, samla och förmedla kunskap för att samhället ska nå såväl breda som nya grupper av idrotts-, motions- och friluftslivsutövare. Regeringen bedömer att det finns ett nationellt behov av såväl fler som mer ändamålsenliga anläggningar och utemiljöer för olika former av hälsofrämjande fysisk aktivitet. Uppdraget redovisades i mars 2023 i rapporten *Kunskapsplattform – anläggningar och utemiljöer för fysisk aktivitet på fritiden* (dnr CIF 2022/12). I rapporten anges fyra övergripande slutsatser

1. En kunskapsplattform behövs och är efterfrågad av sektorns aktörer.
2. Dagens samlade ekonomiska stöd till anläggningar och utemiljöer är otillräckligt och bristfälligt. På många håll saknas ekonomiskt stöd till att få fler anläggningar och utemiljöer. I andra fall har de ansvariga för anläggningarna, vanligtvis kommuner, svårt att ta del av de ekonomiska stöd som finns. Vidare saknas ett riktat stöd till anläggningar och utemiljöer med ett innovativt förhållningssätt för att få till mer ändamålsenliga ytor för idrott, friluftsliv och fritid.
3. Lär av våra grannländer Danmark, Norge och Finland.
4. Det behövs ett brett perspektiv – tre arbetsområden inom samma organisation: kunskapsspridning och information, stöd till anläggningar och utemiljöer samt kunskapsutveckling. I alla dialoger som förts med områdets intressenter har det framkommit att en kunskapsplattform måste baseras på ett brett perspektiv. Redan i det underlag som RF och SKR skickade i september 2021 till dåvarande idrottministern om behovet av en kunskapsplattform uttrycktes fördelen av att skapa en helhet i samma organisation, ”där denna funktion tar fram och sprider kunskap kring anläggningar och miljöer för idrott och fritid samt har en ekonomisk stödjande funktion vid särskilda innovativa nyutvecklingsprojekt”.

Den ekonomiska planen för uppbyggnaden av kunskapsplattformen för perioden 2024–2026 anges i rapporten vara 25 miljoner kronor för 2024, 60 miljoner kronor för 2025 och 135 miljoner kronor för 2026.

RF avsätter årligen medel till ett anläggningsstöd. I september 2021 beslutade riksidrottsstyrelsen om ett nytt regelverk för anläggningsstödet som började gälla den 1 januari 2022. Det finns sex olika stöd som går att söka

inom anläggningsstödet: stöd till idrottsytor, mindre projekt (upp till 400 000 kronor i stöd), stöd till idrottsytor, större projekt (över 400 000 kronor i stöd), stöd till energi- och miljöprojekt, stöd till renoveringsprojekt, stöd till säkerhetsprojekt och stöd till utrustning för parasport. Stöden administreras i första hand av Studieförbundet Sisu Idrottsutbildarnas respektive RF-SISU distrikt.

RF genomförde 2022 en anläggningsenkät. I enkäten anger drygt var fjärde förening att de har ett stort behov av fler tider samt att bristen leder till att föreningar tvingas tacka nej till nya medlemmar. De föreningar som i störst utsträckning bedriver barn- och ungdomsverksamhet är hårdast drabbade. I samma enkät anger varannan förening att det finns ett stort behov av renovering av den plats man idrottar på. Många av dagens idrottsytor anlades enligt RF under 60- eller 70-talet och är utslitna eller har börjat stängas ned på grund av risk för skador eller andra problem.

Det största stödet till idrotts- och fritidsanläggningar, i kronor räknat, är Allmänna arvsfondens lokalstöd. Stödet går till projekt som handlar om att göra en om-, till-, eller nybyggnation för att starta upp en ny verksamhet för barn, unga, äldre eller personer med funktionsnedsättning. Den sökande organisationen ska vara en ideell/icke vinstdrivande organisation. År 2021 beviljade Allmänna arvsfonden 86 lokalstödsprojekt – varav 94 procent avsåg idrott och fysisk aktivitet – till en summa av 217 miljoner kronor. För 2022, då lokalstödet för idrott och fysisk aktivitet nådde sin högsta nivå någonsin, uppgick stödet till 221 miljoner kronor. Antalet beviljade lokalstödsprojekt för idrott och fysisk aktivitet var 80, vilket motsvarade 94 procent av lokalstödet.

Föreningar kan också söka stöd för anläggningar och idrottsmiljöer från Jordbruksverket, som har ett stöd som syftar till att skapa och behålla anläggningar för idrotts- och fritidsaktiviteter på landsbygden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det finns ett stort behov av ändamålsenliga anläggningar för idrott och andra former av hälsofrämjande fysisk aktivitet i hela landet, och delar därmed motionärernas uppfattning att frågan om anläggningar är viktig och måste lyftas upp. Utskottet välkomnar därför den anläggningsenkät som RF genomfört och de utredningar som gjorts av Boverket och CIF som breddat kunskapen. Även regeringen arbetar aktivt med frågan kring anläggningsbristen i Sverige. Utskottet anser dock att man inte bör föregripa regeringens beredning av bl. a. CIF:s slutredovisning av uppdraget att upprätta och driva en kunskapsplattform för anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid, som lämnades i mars 2023. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2022/23:129 (S) yrkande 3, 2022/23:1143 (SD) yrkandena 13 och 15–18, 2022/23:1224 (V) yrkande 2, 2022/23:1463 (MP) yrkandena 1 och 2 samt 2022/23:2054 (S) yrkande 31.

Parasport

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om parasport.
Jämför reservation 7 (SD), 8 (V), 9 (C) och 10 (MP).

Motionerna

Annie Lööf m.fl. (C) framhåller i partimotion 2022/23:1673 yrkande 16 vikten av att underlätta deltagande i parasport. Motionärerna påtalar att det behöver tillsättas en utredning i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning att delta i parasport bl.a. när det gäller tillgång till träningsanläggningar, hjälpmedel och utbildning av ledare. Liknande synpunkter framförs i kommittémotion 2022/23:860 yrkande 11 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C). Sistnämnda motionärer påtalar också i motionen yrkande 12 behovet av att utreda förutsättningarna för att skapa ett nationellt föreningsdrivet parasportutrustningsbibliotek där utrustning kan lånas så att alla får chansen att testa om en idrottsaktivitet passar dem.

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 7 att regeringen ska uppdra åt en relevant aktör att göra en inventering av vilka idrottsanläggningar som är tillgänglighetsanpassade i Sverige. I samma motion yrkande 8 anser motionärerna att man bör utreda hur man i framtiden bör bekosta och bygga upp en infrastruktur kring specialutrustning för parasport.

Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) anser i kommittémotion 2022/23:1224 yrkande 4 att regeringen bör utreda konsekvenserna av och förutsättningarna för att fastställa bidragsnivån till parasporten i den statliga anslagstilldelningen.

Amanda Lind m.fl. (MP) anser i kommittémotion 2022/23:1472 att det bör skapas bättre förutsättningar för svensk parasport och att flera insatser bör göras inom olika politikområden. Bland annat lyfter motionärerna fram att 10–15 procent av befolkningen har en funktionsnedsättning som innebär extra behov av stöd vid idrottande, och att denna andel bör spegla storleken på stödet till parasporten.

Bakgrund

Svenska Parasportförbundet och Sveriges Paralympiska Kommitte (Parasport Sverige) är ett idrottsförbund som organiserar idrott för personer med rörelsenedsättning, synnedsättning och intellektuell funktionsnedsättning. Parasport Sverige är ett av 71 specialidrottsförbund som är medlemmar i Riksidrottsförbundet. Förbundet har fyra uttalade uppgifter, dels att vara ett specialidrottsförbund med ansvar för 11 idrotter, dels att ge kompetensstöd inom parasport för andra specialidrottsförbund som är medlemmar i

Riksidrottsförbundet, dels att vara Sveriges Paralympiska Kommité med ansvar för den paralympiska idrotten, som även inkluderar idrott organiserad inom 18 andra specialidrottsförbund, dels att ansvara för och leda Special Olympics-verksamheten i Sverige.

Myndigheten för delaktighet (MFD) har på regeringens uppdrag kartlagt vad som görs lokalt och regionalt för att främja möjligheten för personer med funktionsnedsättning att ha en aktiv fritid. Kartläggningen redovisades i april 2020 i rapporten Aktiv fritid – Redovisning av ett regeringsuppdrag om att kartlägga lokala och regionala satsningar samt tillgången till fritidshjälpmedel (2020:6). I rapporten anges bl.a.:

Kartläggningen visar att tillgången till tillgängliga fritidsaktiviteter varierar över landet. Det finns stora skillnader mellan kommuner i hur man arbetar med utbud och tillgång till fritidsaktiviteter, bidragsgivning samt stöd till civilsamhället. Det finns ett större utbud av aktiviteter som personer med funktionsnedsättning kan göra i de kommuner som har ett systematiskt arbete på området.

Med anledning av rapporten fattade regeringen beslut om två nya uppdrag, ett till MFD och ett till Statskontoret. Båda inkom med sina rapporter i juni 2021. I MFD:s rapport Aktiv fritid – Redovisning av uppdrag för att främja aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning (2021:10) finns det dels ett stödmaterial till kommuner och andra aktörer i syfte att främja en aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning, dels ett inspirationsmaterial riktat till civilsamhället. Statskontoret har i rapporten Statsbidrag till kultur, idrott och friluftsliv (2021:10) analyserat hur statsbidrag till kultur och fritid på ett bättre sätt kan skapa förutsättningar för en aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning. Båda rapporterna bereds i Regeringskansliet.

I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) anger regeringen:

Det är viktigt att idrotten är inkluderande och tillgänglig, oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religions- eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller socioekonomiska och utbildningsmässiga förutsättningar i hela landet. Regeringen avser att utifrån detta öppna en dialog med Sveriges Riksidrottsförbund (RF) om ändamålsenliga förändringar i fördelningen av statens stöd till idrotten.

Som också angetts ovan beslutade riksidrottsstyrelsen i september 2021 om ett nytt regelverk för anläggningsstödet som började gälla den 1 januari 2022. Ett av de sex stöden avser stöd för utrustning till parasport. Stödet kan RF:s distrikt fördela till idrottsföreningar för att köpa in parasportutrustning.

RF har angett följande:

Personer med funktionsnedsättning är en underrepresenterad grupp inom idrottsrörelsen, mindre än tio procent av personer som har en funktionsnedsättning är medlem i en idrottsförening. Motsvarande siffra för personer som inte har en funktionsnedsättning är drygt femtio procent. En stor utmaning för idrotten är att det råder brist på anläggningar och dessutom är tillgängligheten ibland dålig. Många idrottsanläggningar planeras, ägs och drivs av kommuner. Att utveckla anläggningar och

infrastruktur för att sänka trösklarna för personer med funktionsnedsättning är i första hand ett kommunalt ansvar. På RF-stämman 2021 fattades beslut om att inrätta ett kompetensstöd som organiseras genom idrottens befintliga strukturer. Detta skedde i samråd med RF, Parasportförbundet och Dövidrotts-förbundet. Gradvis ska stödet till parasport ingå i det stöd som RF ger sina medlemsorganisationer, och vad gäller stöd till idrottsföreningar som bedriver eller vill bedriva parasport ska detta vara ett naturligt inslag i det stöd som RF-Sisu distrikten erbjuder föreningar. Sedan 2021 har RF fördelat återstartsmedel till följd av pandemin till specialidrottsförbund och idrottsföreningar. En del av återstartsstödet har fördelats för parasport i syfte att få till en återstart men även en utveckling. Denna satsning möts nu upp av ett kompetenslyft inom området. Ett inledande steg i detta kompetenslyft är att genomföra en kartläggning av behov av stöd och befintlig kompetens i såväl RF:s medlemsförbund/specialidrottsförbund som RF-Sisu distrikt.

Fritidsbanken Sverige startade 2013 och är en ideell, nationell förening. Fritidsbanken fungerar som ett bibliotek med sport- och friluftsprylar. Här kan alla gratis låna fritidsutrustning, t.ex. skidor, skridskor, inlines, flytvästar, tält, bollar av olika slag, klubbor, fiskespön, fotbollsskor, hjälmar och stormkök. I mars 2023 fanns det en fritidsbank i 40 procent av landets kommuner. Motsvarande siffra ett år innan var knappt 35 procent. Visionen är att det ska finnas en i varje kommun. Lokala fritidsbanker finansieras nio av tio gånger av kommuner. Det är den lokala huvudmannen som ansvarar för att Fritidsbanken har medel till personal, lokalhyra och övriga omkostnader. Fritidsbanken Sverige har under 2022 fått bidrag från RF, Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande, Kronprinsessparets Stiftelse, Region Värmland, Stiftelsen Frimurare Barnhuset i Stockholm och Allmänna arvsfonden. Det finns en begränsad tillgång till fritidshjälpmiddel och parasportutrustning hos fritidsbankerna i Sverige. Fritidsbanken Sverige har därför gjort en satsning med stöd från Allmänna arvsfonden, och har tilldelats 8 miljoner kronor i projektstöd för satsningen. Projektet startade i mars 2021 och avslutas i mars 2024. År 2022 hade Fritidsbanken 530 parasportutrustningsartiklar. Motsvarande siffra året innan var några enstaka.

CIF lämnade den 18 april 2023 rapporten *Idrott och segregation – om idrottens roll i ett ojämlikt samhälle*. I rapporten konstateras bl.a. att gratis utlåning av idrottsutrustning stärker ungas möjlighet till en aktiv fritid, oavsett kön, ålder och socioekonomiska förutsättningar. Vidare anges i rapporten att om målet är att stimulera till idrott och fysisk aktivitet bland socioekonomiskt utsatta grupper, och i förlängningen minska segregation i ungas idrottande, bör verksamheten främst riktas till bostadsområden där idrottsdeltagande är lågt.

Som framgår ovan gav regeringen i april 2022 CIF i uppdrag att upprätta och driva en kunskapsplattform för anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid. I uppdraget ingår även att granska funktionshinderspolitiken inom idrottsområdet i relation till nationella mål. Uppdraget redovisades i mars 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att personer med funktionsnedsättning inte har samma möjligheter att ha en aktiv och meningsfull fritid som befolkningen i övrigt och är en underrepresenterad grupp inom idrottsrörelsen. Utskottet noterar likt motionärerna att flera hinder måste uppmärksammas och vissa utredas. När det gäller storleken på stödet till parasporten noterar utskottet att parasporten till viss del lyfts fram, bl.a. genom återstartsstöd och kompetenslyft. Utskottet konstaterar dock att det är upp till idrottsrörelsen att inom statens stöd till idrotten prioritera stöd till parasport framför andra behov. När det gäller anläggningsfrågan, som också redovisats ovan, vill utskottet understryka vikten av att tillgänglighetsaspekten för personer med funktionsnedsättning lyfts fram.

Många motionsyrkanden tar upp frågan om parasportutrustning. Utskottet noterar med tillfredsställelse att såväl antalet fritidsbanker har ökat det senaste året som antalet parasportutrustningsartiklar på fritidsbankerna. Utskottet konstaterar dock att mycket återstår att göra i denna fråga liksom i andra frågor runt parasport, men ser positivt på att ett större fokus har riktats mot parasporten och dess utmaningar och att flera åtgärder i rätt riktning vidtagits. Utskottet har för avsikt att följa frågorna och anser inte att motionsyrkandena bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida. Motionerna 2022/23:860 (C) yrkandena 11 och 12, 2022/23:1143 (SD) yrkandena 7 och 8, 2022/23:1224 (V) yrkande 4, 2022/23:1472 (MP) samt 2022/23:1673 (C) yrkande 16 avstyrks därmed.

Kompensation för dyrare utrustning för fritidsaktiviteter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om kompensation för dyrare parasportsutrustning med hänvisning till att resultatet av fritidsbanksprojektet inte bör föregripas.

Jämför reservation 11 (V, MP).

Motionen

Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) anser i kommittémotion 2022/23:1224 yrkande 5 att regeringen bör tillsätta en utredning om hur personer med funktionsnedsättning ska kunna kompenseras för dyrare utrustning än genomsnittsidrottaren. Motionärerna anser också att regelverket för förskrivning av hjälpmedel även bör inkludera rätten till hjälpmedel för fritidsaktiviteter.

Bakgrund

Som framgår ovan finns det fritidsbanker, som gratis lånar ut fritidsutrustning, i 40 procent av landets kommuner. Motsvarande siffra för ett år sedan var knappt 35 procent. Allmänna arvsfonden har tilldelat Fritidsbanken 8 miljoner kronor för en satsning på parasportutrustning och fritidshjälpmedel. Projektet startade i mars 2021 och avslutas i mars 2024. År 2022 hade Fritidsbanken 530 parasportutrustningsartiklar. Motsvarande siffra året innan var några enstaka.

Vissa regioner i landet lånar gratis ut fritidshjälpmedel till personer med funktionsnedsättning. Det varierar mellan olika regioner vad som räknas som fritidshjälpmedel och vilket stöd man kan få.

Utskottets ställningstagande

Motionärerna efterlyser en utredning av hur personer med funktionsnedsättning kan kompenseras för dyrare utrustning vid fritidsaktiviteter. Som framgår ovan har antalet fritidsbanker, som gratis lånar ut fritidsutrustning, ökat väsentligt det senaste året i likhet med antalet parasportutrustningsartiklar. Utskottet välkomnar denna utveckling och anser att resultatet från Fritidsbanksprojektet som slutförs 2024 inte bör föregripas. Utskottet avstyrker därmed motion 2022/23:1224 (V) yrkande 5.

51-procentsregeln

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om 51-procentsregeln med hänvisning till att det är en fråga för idrottsrörelsen att hantera.

Jämför reservation 12 (S).

Motionen

Lawen Redar m.fl. (S) framhåller i kommittémotion 2022/23:2054 yrkande 33 att de vill stödja idrottsrörelsen och verka för att 51-procentsregeln blir kvar.

Bakgrund

Beslutet om att låta RF-anslutna föreningar bolagiseras togs på RF-stämman 1999, med villkoret att den ursprungliga idrottsföreningen skulle behålla röstmajoriteten i ett idrottsaktiebolag. Det är det villkoret som kallas för 51-procentsregeln och som således innebär att föreningsmedlemmar måste inneha 51 procent av rösterna i ett idrottsaktiebolag och därmed ha rösträttsmajoritet. Detta regleras i 11 kap. 3 a § RF:s stadgar.

RF har angett följande om 51-procentsregeln:

Den svenska idrottsrörelsen som utgörs av RF-idrotten bygger på medlemskapets grund från RF till föreningsnivån. Frånsett på föreningsnivån, där endast fysiska personer kan beviljas medlemskap, utgörs medlemmarna i de 71 specialidrottsförbund (SF) av enbart ideella föreningar. Några andra typer av associationsformer kan inte beviljas medlemskap. Således är inte IdrottsAB medlemmar i respektive SF. Dock har vissa SF, som infört regler för IdrottsAB, ändrat i sina stadgar och jämställer IdrottsAB med sina medlemsföreningar i allt utom att man saknar rösträtt i den demokratiska processen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det är en fråga för idrottsrörelsen att själv bestämma hur den ska vara organiserad. Utskottet avstyrker därmed motion 2022/23:2054 (S) yrkande 33.

Föreningsdemokrati

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om föreningsdemokrati med hänvisning till att det är en fråga för idrottsrörelsen att hantera.
Jämför reservation 13 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) påtalar i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 20 att det blir allt svårare att få medlemmar att vilja ta förtroendeuppdrag i idrottsföreningar, och anser att en lämplig aktör bör ta fram förslag på åtgärder så att trenden vänds.

Bakgrund

Enligt uppgift från RF visar inte forskning att det över tid och i landet i sin helhet finns skäl att tala om en påtaglig minskning av antalet förtroendevalda inom idrottsrörelsen. Forskningen visar dock enligt RF att färre personer än tidigare har mer än ett uppdrag inom idrottsrörelsen. Sisu-Idrottsutbildarna, idrottsrörelsens studieförbund, håller kurser för förtroendevalda.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det är grundläggande för föreningslivet och idrottsrörelsen att det finns medlemmar som vill ta på sig förtroendeuppdrag. Sisu-Idrottsutbildarna fyller här en viktig funktion för att ge kunskap och metoder för ett framgångsrikt uppdrag i föreningslivet. Hur frågor om förtroendevalda inom idrotten hanteras är dock en fråga för idrottsrörelsen. Motion 2022/23:1143 (SD) yrkande 20 avstyrks därmed.

Coronapandemins effekter och att locka tillbaka de som slutat idrotta

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om coronapandemins effekter med hänvisning till de analyser som gjorts av pandemins effekter och de extra medel som tillförts idrottsrörelsen.

Jämför reservation 14 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 1 att punktinsatser bör genomföras för att locka tillbaka de som slutat idrotta, bl.a. på grund av coronapandemin. Motionärerna påtalar vikten av att infrastrukturen för idrottande återställs. I samma motion yrkande 2 anser motionärerna att regeringen bör initiera ett uppdrag som studerar pandemins effekter på idrottandet och hur det påverkat folkhälsan.

Bakgrund

Riksrevisionen har genomfört en granskning av statens pandemistöd till idrott och kultur. Resultatet av granskningen redovisades i mars 2022 i rapporten Operation Rädsla branschen – statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin (RiR 2022:7). I rapporten konstaterades att de ekonomiska förutsättningarna för idrotten och kulturen försämrades kraftigt under pandemin och att statens krisstöd i stort utformades på ett ändamålsenligt sätt, men att brådskan ledde till brister i stödets träffsäkerhet. Regeringen lämnade med anledning av rapporten skrivelsen 2021/22:283 Riksrevisionens rapport om statens krisstöd till idrott och kultur under coronapandemin till riksdagen. Riksdagen lade skrivelsen till handlingarna (bet. 2022/23:KrU4, rskr. 2022/23:30).

Regeringen beslutade i januari 2021 att ge Centrum för idrottsforskning (CIF) i uppdrag att genomföra en fördjupad analys av coronapandemins påverkan på idrottsrörelsen. CIF skulle även analysera vilken idrottslig, social, organisatorisk och ekonomisk påverkan som pandemin har fått för olika typer av föreningar. Uppdraget redovisades i april 2022 i rapporten Statens stöd till idrotten, uppföljning 2021. Av rapporten framgår att totalt sett minskade aktivitetsnivån för barn- och ungdomsidrotten, 7–20 år, med 10 procent under pandemins första år, men att idrotterna påverkades väldigt olika. Vissa drabbades hårt, inte minst inomhusidrotter, medan andra var helt opåverkade. CIF konstaterar i rapporten dels att parasport drabbades särskilt hårt av pandemin och de följande samhällsrestriktionerna, dels att resultat från Ungdomsbarometern indikerar att träningsnivån varit förhållandevis konstant för unga, 15–24 år, jämfört med tiden före coronautbrottet 2020. Rapporten

visar vidare att stödet gjorde nytta i hela idrottsrörelsen men att det i första hand gick till kommersiell elitidrott som kompensation för förlorade intäkter. Stödets utformning ledde därmed enligt CIF till en ojämlig fördelning.

CIF presenterade i mars 2023 statistik som visar att aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten, som under pandemiåren minskade, har ökat. Aktivitetsnivån hösten 2021 och våren 2022 var dock lägre än motsvarande perioder före pandemin. CIF konstaterar att det ännu är för tidigt att slå fast vilka långsiktiga effekter som pandemin har gett på svensk idrottsrörelse.

RF lämnade i mars 2022 rapporten Två år med corona – mars 2022. I den anges bl.a. följande:

Coronapandemin och dess restriktioner har varit påfrestande för de flesta föreningar. Mer än varannan förening är orolig för att inte kunna rekrytera nya medlemmar eller tränare/ledare och för en svag ekonomi. Färre träningar, tävlingar och matcher har genomförts under den ryckiga tid där idrottsverksamhet fått ställas om, startats om och stängt ner i olika omgångar. Även om träningar och tävlingar har ställts om, har mycket ställts in. Knappt 40 procent av föreningarna har under perioder stängt ner sin verksamhet. LOK-stödet visar en minskning på 700 000 aktiviteter 2021 jämfört med 2019. Inomhusidrotter, kampsport och paraidrotter har drabbats värst. Specialidrottsförbundens utbildningar har minskat med 43 procent och folkbildningen inom SISU med 20 procent. Bristen på domare och funktionärer är stor när återstarten börjar. De föreningar som har förlorat medlemmar är oroliga att förlora ännu fler i framtiden. Oron är störst för att tappa tonåringar. Många har sämre ekonomi trots alla stöd och det egna kapitalet har minskat. Större föreningar har generellt sett haft större ekonomiska utmaningar än mindre föreningar. De sociala sammanhangen som vanligtvis sker innan och efter träningar och matcher/tävlingar, men som har uteblivit på grund av restriktionerna har påverkat engagemanget och demokratin negativt. Den bildning som sker naturligt i samtal och grupperingar har till stor del uteblivit. Elitidrotten har pausats på många håll och det finns en oro att junioreliten har påverkats så negativt av pandemin att återväxten till seniorlandslagen i framtiden är hotad. Det kommer ta lång tid att återstarta idrottsrörelsen igen. Samtidigt har många sprängt gränser och gjort förändringar som kommer leva kvar efter pandemin och några idrotter har till och med fått fler medlemmar. En del föreningar menar att demokratin har stärkts under pandemin. Digitaliseringen har ökat tillgängligheten, delaktigheten och flexibiliteten.

RF har angett följande om återhämtningen:

Idrottsrörelsen återhämtar sig steg för steg men är fortfarande inte tillbaka i samma nivåer som före pandemin. Flera av de största idrotterna är på god väg men många halvstora och små idrotter har en tuff uppförbacke och behöver stöd och tid för att komma tillbaka. Under pandemin tog idrottsrörelsen kontinuerligt fram underlag som behandlat LOK-stödsredovisningen¹. Preliminära LOK-siffror för 2022 visar att 53 av 71 specialidrottsförbund fortsatt har glapp i deltagartillfällen jämfört med 2019 men att det är stor variation på hur stora tapparna är mellan förbunden. Fortsatt är det störst tapp av deltagartillfällen för personer med funktionsnedsättningar. Parasportförbundet, det största förbundet som organiserar

¹ Lokalt aktivitetsstöd (LOK-stödet) finns för att stödja föreningsdriven idrott för barn och ungdomar mellan 7–25 år.

idrott för funktionsnedsatta, har fortfarande cirka 40 procent färre deltagartillfällen än under våren 2019.

Som också framgår ovan föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 9) att det ska avsättas 50 miljoner kronor för ett fritidskort för barns och ungas kostnader för idrottsaktiviteter och andra fritidsaktiviteter till anslaget 2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga. I budgetpropositionen angav regeringen bl.a. att många barn och unga har påverkats negativt av covid-19-pandemin, särskilt de som tidigare befunnit sig i en utsatt situation. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2022/23:SoU1, rskr. 2022/23:75). Vidare föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) en ökning av anslaget 12:1 Stöd till idrotten med 100 miljoner kronor för stöd till idrotten i utsatta områden. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2022/23:KrU1, rskr. 2022/23:73).

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att en rad analyser har gjort av coronapandemins påverkan på idrottsrörelsen. CIF:s senaste statistik visar att aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten har ökat men inte är i nivå med tiden före pandemin och att det är för tidigt att slå fast vilka pandemins långsiktiga effekter är. Motionärerna efterlyser punktinsatser för att locka tillbaka dem som slutat idrotta. Även om idrottsrörelsen återhämtar sig steg för steg har utskottet stor förståelse för att det krävs insatser för att locka tillbaka dem som slutat: aktiva, ledare, domare och funktionärer, och samtidigt rekrytera nya personer till idrotten. Utskottet välkomnar därför de extra medel som riksdagen beslutat om för 2023, dels 100 miljoner kronor för stöd till idrotten i utsatta områden, dels 50 miljoner kronor till ett fritidskort för barns och ungas kostnader för idrottsaktiviteter och andra fritidsaktiviteter, och utskottet avser att följa frågan. Med hänvisning till de analyser som gjorts av pandemins effekter och de extra medel som tillförts idrottsrörelsen bör enligt utskottet motion 2022/23:1143 (SD) yrkandena 1 och 2 inte leda till någon åtgärd från riksdagen och avstyrks därför.

Toppling inom barnidrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om toppling inom barnidrott med hänvisning till att yrkandet till viss del är tillgodosett.

Motionen

Petter Löberg (S) framhåller i motion 2022/23:1476 vikten av att minska toppling och nivågruppering i svensk barnidrott. Motionären anser att bidrags-

systemet bör styras om så att det bättre träffar de föreningar som tar ett större ansvar för att låta barn utvecklas i sin egen takt utan tävlingshets.

Bakgrund

Riksdagen har beslutat om mål för den statliga idrottspolitiken. Enligt målet ska stödet till barn och ungdomar lämnas till verksamhet som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv (prop. 2008/09:126, bet. 2008/09:KrU8, rskr. 2008/09:243).

I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) anger regeringen:

Regeringen avser föra nära dialog med RF om att stärka barnrättsperspektivet inom idrotten. Föreningsidrott ska vara en trygg plats för alla barn och unga och arbetet mot osunda idrottsmiljöer ska vara prioriterat. Det måste till ett mer strukturerat arbete som förebygger och förhindrar bristfälligt ledarskap, tystnadskultur och slutna miljöer men även företeelser som för tidiga elitsatsningar och tidig specialisering i en idrott bör diskuteras i detta sammanhang.

Enligt uppgift från RF bedriver idrottsrörelsen ett omfattande och högprioriterat arbete med att säkerställa att barns och ungas välbefinnande inte påverkas negativt av tränings- och tävlingsstrukturer samt sätt att dela in barn och unga. Detta arbete är enligt RF kärnan i utvecklingsområdet En ny syn på träning och tävling, vilket är ett av fem prioriterade områden i idrottens gemensamma strategi (Strategi 2025). Utvecklingsområdet En ny syn på träning och tävling genomsyrade enligt RF arbetet med bidragssystemet som ändrades 2020². Det resulterade enligt RF i att stödet sedan dess i än större utsträckning nyttjats för att säkerställa barns rättigheter inom idrotten, bl.a. genom att utveckla idrottsförbundens tävlingsstrukturer för att främja långsiktig utveckling, snarare än kortsiktiga resultat. En viktig förändring av LOK-stödet³ gjordes enligt RF i samma riktning inför 2022.

De nya riktlinjerna för barn- och ungdomsidrott som RF lanserade i mars 2022 innehåller fem huvudriktlinjer och ett antal konkreta insatser för att utveckla verksamheten. De fem huvudriktlinjerna för barn- och ungdomsidrott är.

1. Trygghet: skapa trygga och välkomnande miljöer
2. Delaktighet: erbjuda delaktighet och inflytande
3. Glädje: främja inre drivkraft och långsiktig utveckling
4. Allsidighet: möjliggöra allsidigt och lekfullt idrottande
5. Hälsa: bidra till hälsa och välbefinnande över tid.

Under punkten 3 Glädje nämns bl.a. följande:

² Förändringen av bidragssystemet 2020 innebär bl.a. att man möjliggjort för kortare tid per aktivitet, mer spontan medverkan och möjlighet för fler deltagare per tillfälle.

³ Det statliga lokala aktivitetsstödet (LOK-stödet) uppgår för 2023 till 584 miljoner kronor och går till att stödja barn- och ungdomsidrott.

Att få tävla ska alltså också fortsatt vara viktigt inom idrotten. Det är dock barns och ungas positiva upplevelse av tävlingsmomentet som ska forma framtidens tävlingsystem och tävlingsbestämmelser, snarare än att system och regelverk ska forma dem. På det sättet blir ”tävling” en metod för att bidra till glädje och utveckling såväl som till långsiktig idrottslig utveckling.

Idrottande ska vara lustfyllt och en frizon, inte en stressfaktor i barns och ungas liv. Verksamheter för barn och unga ska inte vara präglade av oro för att bli eller inte bli vald eller rädsla för att förlora sin plats i gruppen. Snarare än att jämföra eller ställa unga mot varandra behöver barn och ungdomar få vuxnas hjälp med att se sina egna framsteg och uppmuntras att glädjas åt andras. Strävan bör vara att erbjuda ett varaktigt sammanhang där det finns värme och empati för varandra och för andra. En annan del i att visa varandra hänsyn är att efterleva idrottens regler och att respektera domarens beslut, där vuxna behöver föregå med gott exempel.

Vad gäller barns och ungas förväntningar på och ambitioner med sitt idrottande så är det bra att ha i åtanke att dessa kan variera över tid. Varje barn och ungdom behöver få möjlighet att hitta nya drivkrafter och mål men också ha rätten att inte kunna eller vilja formulera några idrottsliga mål alls.

Barnombudsmannen (BO) har på uppdrag av RF tagit fram stödmaterialet Vägledning vid bedömning av barns och ungas bästa. Vägledningen, som presenterades i början av 2023, förklarar vad FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionens, princip om barnets bästa betyder och hur processen för att fatta beslut, i frågor som rör barn, kan se ut. Vägledningen är ett stöd för idrottens förbund och föreningar och en del i arbetet med att säkerställa barnets rättigheter inom idrottsrörelsen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärens uppfattning om vikten av att minska toppning och nivågruppering i svensk barnidrott. Som framgår ovan har såväl regeringen som RF lyft fram denna fråga. Regeringen avser att föra en nära dialog med RF om att stärka barnrättsperspektivet inom idrotten, bl.a. ska det enligt regeringen ske genom att förebygga och förhindra för tidiga elitsatsningar och tidig specialisering i en idrott. RF lyfter fram frågan i Strategi 2025, där det bl.a. anges att idrottsverksamhet för barn och unga ska vara lustfyllt och att barn och unga inte ska vara präglade av oro för att bli eller inte bli vald eller rädsla för att förlora sin plats i gruppen. Utskottet vill framhålla vikten av att barnrättsperspektivet beaktas och att det bedrivs ett aktivt arbete med frågorna i föreningar runt om i landet. Utskottet anser att motionsyrkandet till viss del är tillgodosett och avstyrker därmed motion 2022/23:1476 (S).

Äldres idrottsverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om äldres idrottsverksamhet med hänvisning till att de till stora delar är tillgodosedda.

Jämför reservation 15 (SD) och 16 (C).

Motionerna

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 12 att åtgärder bör vidtas i syfte att säkerställa äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet över hela landet. Motionärerna påtalar att de regionala skillnaderna fortfarande är väldigt stora när det gäller äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet.

Anne-Li Sjölund m.fl. (C) framhåller i kommittémotion 2022/23:860 yrkande 18 att fler äldre behöver få chansen att delta i idrottsaktiviteter. Det ger enligt motionärerna både ett socialt sammanhang och kan bidra till bättre hälsa såväl fysiskt som psykiskt. En väg är enligt motionärerna att främja idrottsrörelsen att besöka kommunala seniorträffar och liknande sammanhang.

Bakgrund

Under 2020–2022 fick idrottsrörelsen 20 miljoner kronor per år inom ramen för anslaget 13:1 Stöd till idrotten, utgiftsområde 17, för idrott för äldre. Syftet var att öka äldres fysiska aktivitet och bryta ensamheten genom att skapa bättre förutsättningar för äldre att idrotta i organiserad form. Satsningen gjorde det enligt RF möjligt att utveckla verksamhet för denna målgrupp. Satsningen ledde enligt RF bl.a. till att 1 523 idrottsföreningar beviljades ett temporärt verksamhetsstöd på totalt 24 miljoner kronor, att 38 specialidrottsförbund (SF) genomförde en kartläggning och analys, att 21 SF genomförde pilotprojekt i ca 125 idrottsföreningar och att det på RF:s uppdrag togs fram en rapport, De äldre och föreningsidrotten (FOU-rapport 2022:4). I rapporten framkom bl.a. att en majoritet av äldre som deltar i föreningsidrott upplever en rad positiva effekter. Det handlar bl.a. om att de får mer energi, att de etablerar goda vanor och att gemenskapen som finns i föreningen berikar deras sociala liv.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2023 en ökning av anslaget 13:1 Stöd till idrotten för att förstärka arbetet med idrott för äldre med 25 miljoner kronor. Regeringen angav att fysisk aktivitet har god effekt på äldre personer och att det är aldrig för sent att börja träna. Regelbunden fysisk träning förebygger inte minst risken för fall och fallskador, vilket drabbar många äldre i dag. Regeringen föreslog därför att medel skulle tillföras och angav att idrottsrörelsen bör kunna erbjuda alla äldre idrotts- eller motionsaktiviteter men också föreningsarbete och gemenskap som bidrar till ett aktivt liv och ett friskt åldrande.

Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17, bet. 2022/23:KrU1, rskr. 2022/23:73).

Utskottets ställningstagande

I likhet med motionärerna vill utskottet framhålla vikten av att även äldre får tillgång till idrott och fysisk aktivitet för att må bra fysiskt men även för gemenskap och möjlighet till social samvaro. Utskottet ser därför positivt på den satsning som startades 2020 med 20 miljoner kronor årligen för att skapa bättre förutsättningar för äldre att idrotta i organiserad form och bryta ensamhet. Denna satsning har för 2023 mer än fördubblats och uppgår nu till 45 miljoner kronor. Med hänsyn till denna positiva utveckling anser utskottet att motionsyrkandena till stora delar får anses tillgodosedda och avstyrker motionerna 2022/23:860 (C) yrkande 18 och 2022/23:1143 (SD) yrkande 12.

Idrottsevenemang

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om idrottsevenemang med hänvisning till att sådana evenemang är en fråga för idrottsrörelsen att hantera.

Jämför reservation 17 (SD) och 18 (C).

Motionerna

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 4 att regeringen bör ta fram en nationell strategi för hur idrottsmästerskap på alla nivåer kan främjas i hela landet. Det bör enligt motionärerna utredas hur städers värdskap för mästerskap kan underlättas och förenklas. I samma motion yrkande 5 anger motionärerna att internationella idrottsevenemang ska arrangeras inom ramen för de mänskliga rättigheterna och att Sveriges ställningstagande vid tilldelning av stora mästerskap bör vara tydlig i detta avseende och när det gäller arbetsförhållanden. Motionärerna anser vidare i yrkande 9 att det på samma vis som det finns en nationell strategi kring Paralympics bör finnas en för Special Olympics som riktar sig till personer med en intellektuell funktionsnedsättning. I samma motion yrkande 10 anser motionärerna att Sverige tillsammans med övriga nordiska länder framöver gemensamt bör ansöka om stora mästerskap.

Anne-Li Sjölund m.fl. (C) anser i kommittémotion 2022/23:860 yrkande 19 att en långsiktig nationell strategi bör utarbetas för att i ökad utsträckning locka stora internationella idrottsevenemang till Sverige.

Bakgrund

I samband med att statens mål och syften med bidraget till idrotten utökades med att stöd även kan lämnas till verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft, gjorde regeringen bedömningen att idrottsrörelsen bör utarbeta riktlinjer för hur denna satsning ska utformas utifrån de mål och syften som regeringen och riksdagen beslutar. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (prop. 2008/09:126, bet. 2008/09:KrU8, rskr 2008/09:243).

Enligt RF saknas det en nationell strategi för idrottsevenemang i Sverige. RF har sedan 2011 en strategi för fler internationella idrottsevenemang. RF startade 2011 ett arbete med att skapa stöd till SF i arbetet med att arrangera internationella idrottsevenemang som genomförs i Sverige. Stödet utgår från de behov idrotten har, och under åren har RF producerat material, verktyg, utbildningar och mötesplatser för att utveckla kunskap och höja kompetensen för evenemangsarrangörerna. Allt material som har tagits fram har hållbarhet som utgångspunkt. RF fick i uppdrag från RF-stämman 2019 att revidera den nuvarande strategin. Den 28 april 2022 fattade riksidrottsstyrelsen beslut om en ny reviderad strategi för fler internationella idrottsevenemang. De fokusområden som är strategiskt prioriterade är

- att stärka den nationella samverkan för att nå det övergripande målet med strategin
- att skapa idrottsevenemang där hållbarhet är genomgående från ansökan till genomförande
- att skapa evenemang som ger en positiv legacy nationellt, regionalt och lokalt.

Från starten 2011 har en referensgrupp varit kopplad till verksamheten. Referensgruppens uppgift är att vara ett bollplank och idégivare för att skapa rätt stöd och verktyg utifrån evenemangsarrangörens behov. Referensgruppen består av elva representanter från lika många SF.

RF anger att det i RF:s internationella riktlinjer sägs att SF ska verka för att de internationella specialidrottsförbunden i sina stadgar inför att de ska följa FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s konvention om barns rättigheter och FN:s internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. SF ska också verka för att de internationella specialidrottsförbunden ställer krav på arrangörsländer när det gäller ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara evenemang. Företrädare för svensk idrott bör enligt RF i valet mellan arrangörsländer beakta ovanstående.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har staten angett att mål och syften med bidraget till idrotten bl.a. är att stöd ska lämnas till verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft, men bedömt att idrottsrörelsen ska utarbeta riktlinjer för att nå dessa. Utskottet konstaterar att det således är en uppgift för

idrottsrörelsen att själv bestämma hur man ska nå mål och syften, bl.a. hur idrottsmästerskap på alla nivåer kan främjas i hela landet och om man ska ta fram en nationell strategi för Special Olympics, som riktar sig till personer med en intellektuell funktionsnedsättning. När det gäller en nationell strategi för internationella idrottsevenemang finns det enligt RF en sådan sedan 2011, och RF arbetar bl.a. med verktyg och handledning för att ge stöd till SF i deras arbete med internationella evenemang. Även frågan om arrangörsländer till internationella idrottsevenemang är en angelägenhet för idrottsrörelsen. Därför avstyrker utskottet motionerna 2022/23:860 (C) yrkande 19 och 2022/23:1143 (SD) yrkandena 4, 5, 9 och 10.

Antidopning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om antidopning med hänvisning till att yrkandet till viss del är tillgodosett.

Jämför reservation 19 (SD).

Motionen

Linda Lindberg m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:921 yrkande 7 att det behövs en översyn av möjligheten att göra det obligatoriskt för gym att synliggöra om man samarbetar med den svenska antidopningsorganisationen samt att det bör införas en form av antidopningslicensiering.

Bakgrund

Sedan den 1 januari 2021 drivs det svenska antidopningsarbetet i ett separat bolag, Antidoping Sverige AB (ADSE). Bolaget ägs av Antidopingstiftelsen. Styrelsens ledamöter ska representera oberoende idrottsorganisationer som RF, specialidrottsförbunden (SF) och Sveriges Olympiska Kommitté, vilket är ett krav i världsantidopningskoden⁴. Alla som utövar idrott och är medlem i en förening ansluten till RF är skyldiga att ställa upp på dopningskontroll. Det gäller även idrottare som inte är medlemmar, men som deltar i tävling, träningsläger eller annan aktivitet som SF sanktionerar. Även motionärer som tränar i föreningar kopplade till RF måste följa idrottens dopningsregler och således låta sig dopningstestas. Idrottsutövare som tränar på gym som är anslutna till RF, t.ex. Friskis och Svettis, omfattas av kontroll. Kontroll kan ske på gymmets begäran men kan också ske oanmält.

ADSE fick 2022 1 miljon kronor extra för ett utvidgat uppdrag för ett förebyggande arbete mot dopning i samhället innefattande ett bredare

⁴ Världsantidopningskoden har upprättats av världsantidopningsbyrån Wada och är det överordnade antidopningsreglementet.

samhällsperspektiv på dopningsområdet. Bakgrunden var att det under lång tid saknats en central nationell samordning av antidopningsinsatser mellan idrott och samhälle med mål att på ett samlat och resursoptimerat sätt motverka dopning i samhället. Enligt regleringsbrevet för 2023 får Antidopningsstiftelsen 48 miljoner kronor för insatser mot dopning, vilket är en ökning med 5 miljoner kronor i förhållande till året innan. Regeringen anger att ökningen är till för att utveckla arbetet mot dopning även i de miljöer utanför idrottsföreningar där idrottare befinner sig, t.ex. i skolor och på gym. Regeringen anger också att ökade krav från världsantidopningsbyrån Wada medför behov av ytterligare medel. Enligt regleringsbrevet för 2023 ges vidare 2 miljoner kronor till Dopninglaboratoriet för insatser mot dopning.

Enligt uppgift från ADSE är dess plan att ta fram ett utbildningsupplägg riktat till målgrupper utanför idrotten, t.ex. till skolor. De har också en ambition att arrangera en internationell antidopningskonferens 2024 i samarbete med andra aktörer i Sverige, som också arbetar förebyggande mot dopning bl.a. Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem (STAD).

Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att stödja STAD i det dopningsförebyggande arbetet att vidareutveckla och sprida arbetsmetoden 100 % Ren Hårdträning och samordna nätverket PRODIS (prevention av dopning i Sverige). 100 % Ren Hårdträning är en arbetsmetod som syftar till att minska användningen av och tillgången på anabola androgena steroider (AAS) och andra dopningspreparat på träningsanläggningar. Som en del av metoden utbildas personal på träningsanläggningar, träningsanläggningar diplomas och det byggs nätverk som arbetar för att motverka och förebygga dopning i Sverige. STAD har fått medel från Folkhälsomyndigheten till 100 % Ren Hårdträning sedan 2015. För 2023 utgår 2 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att ADSE får medel sedan 2022 för att även arbeta förebyggande mot dopning i samhället i ett bredare perspektiv utanför idrottsföreningar, t.ex. gym. Även STAD får medel för att bl.a. sprida arbetsmetoden 100 % Ren Hård träning som syftar till att minska tillgången till dopningspreparat på träningsanläggningar och där bl.a. personal på träningsanläggningar utbildas och träningsanläggningar diplomas. Därmed anser utskottet att motionsyrkandet till viss del är tillgodosett och avstyrker motion 2022/23:921 (SD) yrkande 7.

Elitidrott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om elitidrott med hänvisning till att det är upp till idrottsrörelsen att inom statens stöd till idrotten prioritera stöd till elitidrott framför andra behov.

Jämför reservation 20 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) framhåller i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 11 att elitidrotten fyller en viktig roll som inspirationskälla för ungas idrottande samtidigt som de bidrar till en nationell sammanhållning när de tävlar för Sverige i internationella idrottstävlingar. I samma motion yrkande 22 lyfter motionärerna fram att allt färre väljer att göra en elitkarriär i sin idrott, och att bl.a. de ekonomiska förutsättningarna samt svårigheten att kombinera idrotten med utbildning är anledningen.

Bakgrund

Som framgår ovan kompletterades statens mål och syften med bidraget till idrotten 2009 med att stöd även kan lämnas till verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft (prop. 2008/09:126, bet. 2008/09:KrU8, rskr. 2008/09:243).

På RF:s webbplats anges följande:

RF strävar efter att ge svenska idrottsutövare och funktionärer bästa möjliga förutsättningar att hålla världsklass i många olika grenar. Varje enskilt specialidrottsförbund har ansvar för att utveckla sin idrott, det gäller också elitidrotten. RF:s uppgift är att på olika sätt stödja och hjälpa dem i det arbetet. På elitidrottsområdet sker det genom ekonomiskt stöd, verksamhetsstöd och strukturer som möjliggör för elitidrottare att kombinera sin idrottssatsning med utbildning [...] Det finns två olika möjligheter för unga elitidrottare som vill kombinera studier med elitidrott på gymnasiet: riksidrottsgymnasium (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU). RIG har riksrekrytering medan NIU har lokal/regional antagning. Motsvarande system finns även på högskolenivå med Riksidrottsuniversitet (RIU) och Elitidrottsvänliga lärosäten (EVL) – där elitsatsning och studier ska kunna kombineras. Det finns även en elitidrottsutbildning på Bosön.

Av regleringsbrevet för 2023 för anslaget 13:1 Stöd till idrotten, utgiftsområde 17, framgår att 43 miljoner kronor går till bidrag för specialidrott inom gymnasieskolan.

Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) stöttar svenska idrottare bl.a. genom stödprogrammet Topp och Talang som finansieras med medel från näringslivet och AB Svenska Spel. Satsningen ska ge aktiva med potential att nå världstoppen möjlighet att göra en hundra procentig satsning, oavsett den egna

idrottens eller familjens ekonomi. Varje aktiv som ingår i stödprogrammet får ett skraddarsytt och behovsprövat stöd. Syftet är att stötta det sista steget i satsningen mot världstoppen.

RF, SOK och SPK har inlett en satsning på ett nytt idrottsövergripande elitidrottsprogram, #elitidrott2030. Programmet innehåller mål för ökat stöd, samverkan med akademien för att stärka satsningen på idrott och utbildning (dubbla karriärer), idrottares socioekonomiska situation samt elitidrottsnära forskning tillsammans med tränar- och utbildningsinsatser. Programmet är än så länge en viljeinriktning och arbete pågår för att skapa finansiering för insatserna.

I november 2022 lämnades rapporten Väger till världstoppen – En studie av svenska toppidrottarens karriärerfarenheter (FoU-rapport 2022:6) av Göteborgs universitet, på uppdrag av RF. Enligt rapporten riskerar idrottsklubbarna att missa unga talangfulla elitidrottare som inte har föräldrar eller närstående som kan hjälpa dem ekonomiskt och socialt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar likt motionärerna att elitidrotten fyller en viktig funktion som bl.a. inspirationskälla och som underhållning. Ett syfte med statsbidraget till idrottsrörelsen är att stödja verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft. Det är upp till idrottsrörelsen att inom statens stöd till idrotten prioritera stöd till elitidrott framför andra behov. Utskottet anser att motionsyrkandena inte bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför motion 2022/23:1143 (SD) yrkandena 11 och 22.

Idrott och integration

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om idrott och integration.
Jämför reservation 21 (SD).

Motionerna

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) framhåller i kommittémotion 2022/23:1143 yrkande 3 att idrotten inte bör åläggas integrationsuppdrag. Motionärerna påtalar att det är en tung börda för idrottsrörelsen att få uppdrag att åtgärda samhällsproblem.

Saila Quicklund (M) anser i motion 2022/23:108 att arbetet med idrott för nyanlända bör stärkas. Motionären anser att regeringen bör ta initiativ till en analys av arbetet med integration av nyanlända genom idrott och återkomma med förslag om hur samhället i stort ytterligare kan stötta föreningar som arbetar med integration.

Bakgrund

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) en ökning av anslaget 13:1 Stöd till idrotten med 100 miljoner kronor för stöd till idrotten i utsatta områden, särskilt för barn och unga. Att stärka idrottsrörelsens närvaro i sådana områden kan enligt regeringen ge boende en mer aktiv och meningsfull vardag. Utöver de hälsovinster och den sociala gemenskap föreningsidrotten ger för den enskilde bedömer regeringen att idrotten i sig fyller en viktig funktion i arbetet med att främja integration och i det brottsförebyggande arbetet. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2022/23:KrU1, rskr. 2022/23:73).

Regeringen angav i mars 2023 följande med anledning av det utökade anslaget:

Insatser ska ske i områden där det finns förutsättningar för långsiktigt arbete och huvudsakligen i områden där kriminella har en inverkan på lokalsamhället samt i direkt angränsande områden med socioekonomiska utmaningar. Målsättningen är att öka antalet idrottsföreningar och barn och unga, i angivna områden som deltar i föreningsledd idrottsverksamhet. Det är viktigt att antalet idrotts- och ungdomsledare som verkar i dessa områden ökar och att man kan erbjuda deltagarna en mer aktiv, inkluderande och meningsfull tillvaro.

Regeringen föreslog vidare, som framgår ovan, i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 9) att 50 miljoner kronor ska avsättas under anslaget 2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga, för ett fritidskort för barn och ungas kostnader för idrotts- och andra fritidsaktiviteter. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2022/23:SoU1, rskr. 2022/23:75). Regeringen angav i mars 2023 om medlen till fritidskortet att beloppets storlek kommer att ha en differentierad utformning för att särskilt stötta barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll att ta del av fritidsaktiviteter.

Idrottsrörelsens insatser för integration utvärderades under hösten 2021 och fram till mars 2022 i ett forskningsprojekt, som var ett samarbete mellan Södertörns högskola och RF. Forskningsprojektet resulterade i rapporten En match utöver det vanliga – Om ett kunskapsbaserat arbetssätt i idrottssvaga områden. I rapporten lyfts bl.a. fram vikten av att föreningarna kan arbeta långsiktigt och vikten av lokalkännedom för föreningsrepresentanterna och distriktsrepresentanter.

Regeringen beslutade den 10 februari 2022 att ge Centrum för idrottsforskning (CIF) i uppdrag att analysera bl.a. idrottens potential att minska segregationen i samhället. CIF skulle bl.a. bedöma utfallet av de särskilda insatser för idrott i segregerade områden som pågått sedan 2017. CIF lämnade den 18 april 2023 rapporten Idrott och segregation – om idrottens roll i ett ojämlikt samhälle. I rapporten anges bl.a. att svensk barn- och ungdomsidrott är tydligt segregerad, främst orsakat av ojämlika villkor i samhället. Vidare anges att idrottsrörelsen inte ensamt kan lösa stora

samhällsproblem, men kan göra mer för att nå fler i socioekonomisk utsatta områden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar de extra medel som 2023 satsas på idrott i utsatta områden, dels via idrottsanslaget, dels via fritidskortet, och har en förhoppning att medlen ska öka möjligheterna för nyanlända och andra barn och unga att delta i idrott och öka möjligheterna för föreningar i utsatta områden att arbeta långsiktigt. Utskottet anser inte att motionsyrkandena bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför motionerna 2022/23:108 (M) och 2022/23:1143 (SD) yrkande 3.

Osunda kroppsideal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om osunda kroppsideal.

Motionerna

Saila Quicklund (M) anser i motion 2022/23:109 att regeringen behöver initiera en utredning kring ett fördjupat samarbete mellan staten och idrottsrörelsen mot osunda kroppsideal.

Saila Quicklund (M) anser vidare i motion 2022/23:110 yrkande 6 att man bör se över möjligheten till riktade utbildningsinsatser mot idrottande ungdomar om riskerna med kosttillskott.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1, utg.omr. 17) anger regeringen följande:

Regeringen avser föra nära dialog med RF om att stärka barnrättsperspektivet inom idrotten. Föreningsidrott ska vara en trygg plats för alla barn och unga och arbetet mot osunda idrottsmiljöer ska vara prioriterat.

Riksidrottsförbundet antog nya riktlinjer för barn- och ungdomsidrott 2022. På RF:s webbplats anges bl.a. följande om riktlinjerna:

En riktigt bra barn- eller ungdomsverksamhet är en verksamhet som går i linje med barns särskilda rättigheter (barnkonventionen) och med arbetet för att nå idrottsrörelsens gemensamma mål. Idrottsrörelsens gemensamma mål handlar om att behålla och nå nya barn och unga och om att skapa riktigt bra utvecklingsmiljöer där barn och unga mår bra och utvecklas över tid. I förlängningen kommer det även ge idrottsframgångar. Riktlinjerna har tagits fram i samråd med specialidrottsförbunden (SF) och barnrättsorganisationer (UNICEF Sverige, Rädda Barnen, Friends och

Bris) och utgår från forskning om goda, idrottsliga utvecklingsmiljöer. Riktlinjerna utgör ett stöd för verksamheter inom barn- och ungdomsidrotten och riktar sig i första hand till idrottsrörelsens specialidrottsförbund. Förbunden uppmanas att ta fram och/eller se över riktlinjer, utbildningar och utvecklingsmodeller anpassade till den egna idrotten, med RF:s riktlinjer för barn- och ungdomsidrott som stöd. Även om riktlinjerna i första hand ska ses som ett stöd till förbund kan de även fungera som underlag för föreningar och föreningars medlemmar i diskussioner gällande den verksamhet som föreningen vill bedriva. Riktlinjerna innehåller fem huvudriktlinjer och ett antal konkreta insatser för att utveckla verksamheten. En av huvudriktlinjerna är Hälsa. Där anges bl.a.:

För idrottande barns och ungas bästa behöver sambandet mellan kost, kropp och vikt bevakas på ett hälsosamt sätt. Däremot ska ledare inte kommentera barns och ungas vikt och kroppsform eller uppmuntra eller uppmuntra till viktnedgång. Undvik att prata om kroppsviktens koppling till prestation. Fokusera på träning, kost, optimal återhämtning och välbefinnande som prestationsfrämjande faktorer.

RF har angett att utmaningarna med ideal och träningstraditioner ofta ser väldigt olika ut i de olika idrotterna, och att även lösningarna därmed ser olika ut. Gemensamma utmaningar hanteras genom samarbete mellan RF och specialidrottsförbunden, ofta i samverkan med andra aktörer. Ett exempel är enligt RF Svenska Skidförbundets initiativ till satsningen Den hållbara idrottaren som är ett av de sätt idrottsrörelsen tagit sig an arbetet med ätstörningsproblematik och utmaningar med energibalans.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att barnrättsperspektivet inom idrotten har lyfts fram av såväl regeringen som RF. Som framgår ovan har RF i samarbete med SF dels tagit fram riktlinjer som ska stödja idrottsförbund och föreningar att ta upp frågor om t.ex. kost, kropp och vikt, dels arbetat med utmaningar när det gäller kroppsideal och träningstraditioner. Ett exempel på arbete där bl.a. ätstörningar tagits upp är Svenska Skidförbundets satsning Den hållbara idrottaren. Utskottet välkomnar sådana goda exempel på arbeten som även motionären efterlyser. Utskottet anser inte att motionsyrkandena bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därför motionerna 2022/23:109 (M) och 2022/23:110 (M) yrkande 6.

Ridsport

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ridsport med hänvisning till att det är upp till idrottsrörelsen att inom statens stöd till idrotten prioritera stöd till ridsport framför andra behov.

Jämför reservation 22 (SD).

Motionerna

Martin Kinnunen m.fl. (SD) framhåller i kommittémotion 2022/23:992 yrkande 1 vikten av att bevara och utveckla ridsporten som är en av Sveriges största sporter.

Anna-Belle Strömberg och Peder Björk (båda S) anser i motion 2022/23:393 att ridskoleverksamhet bör få ekonomisk stöttning eftersom många ridskolor har ett svårt ekonomiskt läge som får konsekvenser för barn och unga genom höjda avgifter.

Bakgrund

På Svenska Ridsportförbundets webbplats anges följande:

Ridsporten är Sveriges tredje största ungdomsidrott (7–25 år), har näst högst andel kvinnor, 92 procent, av alla Sveriges idrottsförbund (RF, 2019) och är en av de största sporterna för personer med funktionsnedsättning. Cirka 5 miljoner ridtimmar genomförs varje år på landets ridskolor (2018) och Svenska Ridsportförbundet har drygt 154 500 medlemmar. Andelen anläggningar med ridhus har ökat de senaste decennierna men många av landets ridanläggningar byggdes på 1970- och 1980-talen som nu behöver renoveras och moderniseras. I dag gäller andra krav på tillstånd och andra hänsyn som djurskyddskrav och miljöbestämmelser.

Enligt RF visar Sveriges Kommuner och Regioners anläggningsrapport från 2020 att till skillnad från många andra idrotter där kommunerna svarar för driften av anläggningar, drivs ridsportens anläggningar av ideella föreningar och privata aktörer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att ridsporten, i likhet med många andra sporter, är viktig och bör värnas. Ridsporten är som framgår ovan Sveriges tredje största ungdomsidrott och en av de största sporterna för personer med funktionsnedsättning. Det är dock upp till idrottsrörelsen att inom statens stöd till idrotten prioritera stöd till ridsport framför andra behov. Utskottet anser inte att motionsyrkandena bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrker därmed motionerna 2022/23:393 (S) och 2022/23:992 (SD) yrkande 1.

Utveckla arbetet med målen för friluftslivspolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att utveckla arbetet med målen för friluftslivspolitik.

Jämför reservation 23 (MP).

Motionen

Amanda Lind m.fl. (MP) anser i kommittémotion 2022/23:2095 yrkande 1 att arbetet med de friluftspolitiska målen bör utvecklas. Motionärerna påtalar att Naturvårdsverket vid sin senaste uppföljning av friluftspolitiken 2019 bedömde att tre av tio mål var oklara på grund av otillräckliga data. Motionärerna instämmer i kulturutskottets rapport Uppföljning av delar av den svenska friluftslivspolitik (2021/22:RFR9) att de friluftspolitiska målen behöver bli kvantifierbara och tidssatta samt att regeringen bör initiera ett utvecklingsarbete hos berörda myndigheter för att förbättra statistik och underlag.

Bakgrund

Målet för friluftslivspolitik är att stödja människors möjligheter att vistas ute i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Alla människor ska ha möjlighet till naturupplevelser, välbefinnande, social gemenskap och ökad kunskap om natur och miljö.⁵ Till detta mål finns tio mätbara mål som preciserar och förtydligar innebörden av målet⁶. Olika myndigheter är ansvariga för de tio fastställda mätbara målen för friluftslivspolitik. Ansvariga myndigheter är Naturvårdsverket, Boverket, Folkhälsomyndigheten, Skogsstyrelsen och Tillväxtverket. Naturvårdsverket är också ansvarigt för att samordna uppföljningen av målen och rapporterar till regeringen. I förordningen (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket anges bl.a. att Naturvårdsverket ska samordna myndigheternas arbete när det gäller friluftsliv och samverka med andra berörda i sådana frågor samt vartannat år redovisa en samlad uppföljning av de friluftslivsmål som regeringen fastställt och vart fjärde år lämna förslag i syfte att målen ska nås.

Enligt uppgift från Naturvårdsverket kommer förslag i syfte att målen ska nås att lämnas i december 2023 och en ny uppföljning av de tio friluftslivsmålen att lämnas 2025.

Kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp beslutade i slutet av 2020 att inleda en uppföljning av det riksdagsbundna målet för friluftslivspolitik och de tio mätbara mål som har redovisats till riksdagen. Våren 2021 beslutades att uppföljningen skulle inriktas mot fyra av de mätbara målen,

⁵ Prop. 2009/10:238, bet. 2010/11:KrU3, rskr. 2010/11:37, rskr. 2010/11:38.

⁶ Skr. 2012/13:51, bet. 2012/13:KrU4, rskr. 2012/13:278.

nämligen Allemansrätten, Tillgång till natur för friluftsliv, Attraktiv tätortsnära natur och Ett rikt friluftsliv i skolan. Gruppen lämnade i april 2022 rapporten Uppföljning av delar av den svenska friluftslivspolitiken (2021/22:RFR9). I rapporten konstateras bl.a. att målen, inklusive målpreciseringarna, upplevs som alltför oprecisa och delvis överlappande, samt att det är ett problem att det saknas en s.k. basnivå att utgå från när man ska följa upp målen och att dessa inte heller är tidssatta. Vidare konstateras i rapporten att det utan tillgång till statistik inte går med säkerhet att uttala sig om målen och hur de utvecklas över tid. Gruppen anser att statistiken främst kan förbättras via statistikansvariga myndigheter och att det därför är regeringens uppgift att initiera ett utvecklingsarbete hos dessa.

Utskottets ställningstagande

Utskottet som står bakom kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupps rapport, Uppföljning av delar av den svenska friluftslivspolitiken, förutsätter att Naturvårdsverket beaktar utskottets synpunkter när deras förslag till måluppfyllelse ska lämnas till regeringen i december 2023. Utskottet vill inte föregripa den beredning som pågår och avstyrker därmed motion 2022/23:2095 (MP) yrkande 1.

Förutsättningarna för friluftslivet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förutsättningarna för friluftslivet.

Jämför reservation 24 (S), 25 (C) och 26 (MP).

Motionerna

Per Bolund m.fl. (MP) anser i partimotion 2022/23:2110 yrkande 27 att länsstyrelserna eller Skogsstyrelsen tillsammans med kommunerna och andra aktörer bör identifiera lämpliga större områden för rörligt friluftsliv och naturturism för att stärka arbetet med att ta tillvara skogarnas sociala värden, t.ex. de tätortsnära skogarna.

Lawen Redar m.fl. (S) framhåller i kommittémotion 2022/23:2054 yrkande 34 vikten av att förutsättningarna för människor att utöva friluftsliv ska fortsätta att utvecklas i alla delar av landet och betydelsen av fortsatt god samordning mellan stat, kommun och myndigheter i dessa frågor.

Anne-Li Sjölund m.fl. (C) framhåller i kommittémotion 2022/23:860 yrkande 20 värdet av ett mer tillgängligt friluftsliv. Motionärerna anser att t.ex. projektet Friluftslivets år bidrar till att fler kommer i kontakt med friluftslivet och att det bör vara ett återkommande arrangemang.

Bakgrund

Stora områden för friluftsliv och naturturism finns utpekade bl.a. genom riksintressen för friluftsliv, skyddade genom nationalparker och naturreservat, och även utpekade i kommunernas översiktsplaner.

Naturvårdsverket ska enligt förordningen (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket verka för att förutsättningarna för friluftslivet bevaras och utvecklas samt samordna myndigheternas arbete när det gäller friluftsliv och samverka med andra berörda i sådana frågor. Enligt Naturvårdsverket ska samordningen och samverkan skapa förutsättningar för friluftsliv för alla. Länsstyrelserna har ett liknande uppdrag på regional nivå. Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrev för budgetåret 2023 samordna och leda det statliga arbetet med friluftslivspolitiken i samverkan med Skogsstyrelsen, kommunerna och andra berörda aktörer. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som har genomförts för att stärka arbetet med tätortsnära natur och för att målen för friluftslivspolitiken ska få ett ökat genomslag. Uppdraget ska senast den 15 februari 2024 redovisas till Naturvårdsverket.

År 2021 var Friluftslivets år i Sverige. Det genomfördes av Svenskt Friluftsliv med stöd från Naturvårdsverket. Friluftslivets år syftade till att få fler människor att prova friluftsliv och långsiktigt fortsätta att öka medvetenheten om friluftslivets värden samt att öka samarbetet mellan friluftslivets aktörer. Enligt uppgifter från budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17) är de preliminära resultaten av Friluftslivets år att projektet totalt engagerade 384 aktörer, exempelvis föreningar, kommuner, stiftelser, myndigheter, skolor, markägare och företag. Projektet genomfördes med tolv olika teman, ett per månad, inom vilket det kommunicerades, spreds kunskap och nyheter m.m. Enligt Svenskt Friluftsliv planerar de tillsammans med de övriga nordiska länderna att genomföra ett nordiskt friluftslivsår 2025, i samband med att Norge det året genomför ett friluftslivsår, vilket sker vart tionde år. I dagsläget finns det dock ingen finansiering.

Anslaget 13:3 Stöd till friluftsanslag, utgiftsområde 17, ökade från knappt 48 miljoner kronor 2021 till knappt 98 miljoner kronor 2022 och 2023. Medlen fördelas av Svenskt Friluftsliv och går 2023 till 26 friluftsanslag där sex fått organisationsbidrag, tolv fått verksamhetsbidrag och åtta fått både organisations- och verksamhetsbidrag.

Naturvårdsverket får medel för friluftsliv bl.a. via anslagen 1:3 Åtgärder för värdefull natur och 1:14 Skydd av värdefull natur, båda inom utgiftsområde 20.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av ett tillgängligt friluftsliv och goda förutsättningar för människor att utöva friluftsliv i hela landet. För att skapa förutsättningar för detta har Naturvårdsverket ansvaret på nationell nivå att samverka med och samordna myndigheternas arbete, att verka för att förutsättningarna för friluftslivet bevaras och utvecklas samt

skapa förutsättningar för ett friluftsliv för alla. På regional nivå har länsstyrelserna ett liknande uppdrag. När det gäller motionsyrkandet om att identifiera lämpliga större områden för rörligt friluftsliv och naturturism noterar utskottet att stora områden för friluftsliv och naturturism finns utpekade bl.a. genom riksintressen för friluftsliv, skyddade genom nationalparker och naturreservat samt i kommunernas översiktsplaner. När det gäller frågan om att Friluftslivets år bör vara ett återkommande arrangemang, är det enligt utskottet inte en fråga för riksdagen. Utskottet anser inte att motionerna bör leda till någon åtgärd från riksdagen, och därför avstyrks motionerna 2022/23:860 (C) yrkande 20, 2022/23:2054 (S) yrkande 34 och 2022/23:2110 (MP) yrkande 27.

Friluftssamordnare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om friluftssamordnare.

Motionen

Amanda Lind m.fl. (MP) anser i kommittémotion 2022/23:2095 yrkande 4 att samtliga landets länsstyrelser bör ges i uppdrag att inrätta friluftssamordnare.

Bakgrund

Samtliga länsstyrelser har i uppdrag att samordna och genomföra det regionala friluftslivsarbetet utifrån de tio friluftslivspolitiska målen. För detta avsätts medel under anslaget 1:3 Skötsel av värdefull natur (utg.omr. 20), som fördelas via Länsstyrelsen i Örebro län. Enligt uppgift från Naturvårdsverket organiserar länen regeringsuppdraget olika men de flesta län har en utpekad friluftslivssamordnare, medan några län har valt att dela upp ansvaret för regeringsuppdraget på flera personer eftersom uppdraget är brett och berör många olika sakfrågor/avdelningar på länsstyrelsen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte att motionsyrkandet bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida och därför avstyrks motion 2022/23:2095 (MP) yrkande 4.

Nordiskt samarbete

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om nordiskt samarbete.
Jämför reservation 27 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:978 att regeringen i högre grad bör prioritera samarbetet med de nordiska ministerkollegorna för ett tätare nordiskt friluftssamarbete (yrkande 1), att man bör satsa på ett nytt nordiskt friluftslivsår (yrkande 2) och införa den nordiska handlingsplanen för friluftslivet (yrkande 3).

Bakgrund

Nordiska rådet rekommenderade den 5 november 2019 Nordiska ministerrådet att bl.a. ta fram en nordisk handlingsplan för friluftsliv och att överväga att genomföra ett gemensamt nordiskt friluftslivsår under de närmaste åren. Nordiska ministerrådet beslutade den 20 februari 2020 att inte ta fram en handlingsplan för friluftslivet samt att inte genomföra tematiska år som en del av sitt arbete.

Enligt Svenskt Friluftsliv planerar de, som framgår ovan, tillsammans med de övriga nordiska länderna att genomföra ett nordiskt friluftslivsår 2025, i samband med att Norge det året genomför ett friluftslivsår, vilket sker vart tionde år. I dagsläget finns det dock ingen finansiering.

Enligt uppgift från Naturvårdsverket medverkar myndigheten i flera av de nordiska arbetsgrupper under Nordiska ministerrådet inom miljö och klimat. Myndigheten deltar ofta som sakkunnig vid miljö- och klimatministermöten liksom i arbetsutskottet under ämbetsmannakommittén för miljö och klimat, där man förbereder och följer upp ärenden från miljöministrarna. Just nu pågår det enligt Naturvårdsverket inget projekt eller arbete som direkt är kopplat till friluftsliv, men arbete med hållbara livsstilar, naturbaserade lösningar och biologisk mångfald har kopplingar till friluftsliv och tillgång till natur.

Svenskt Friluftsliv deltar i ett nätverk med motsvarande friluftsansatser som har ett samarbete med Nordiska ministerrådet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på det nordiska arbetet och samarbetet när det gäller friluftsliv, men anser inte att motionsyrkandena bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida, och avstyrker därför motion 2022/23:978 (SD) yrkandena 1–3.

Påverkan på leder i sårbar natur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om yttre påverkan på leder i sårbar natur.

Jämför reservation 28 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:978 yrkande 7 att det bör göras en översyn av, och i förlängningen en handlingsplan för, hanteringen kring yttre påverkan på leder i sårbar natur. Detta behövs enligt motionärerna inte minst för att stödja länsstyrelsernas arbete kring detta.

Bakgrund

Naturvårdsverket ansvarar för det statliga ledssystemet i fjällen och för att skyddade områden är tillgängliga genom leder och andra anordningar för friluftslivet. Det statliga ledssystemet i fjällen består av ca 550 mil markerade leder. Förutom de statliga lederna finns ett par hundra mil leder runt samhällen och turistanläggningar i fjällregionen. Dessa sköts av kommuner, lokala turistföreningar, skoterklubbar och privata anläggningar. Låglandsleder ligger utanför fjällregionen, närmare områden där merparten av befolkningen bor, och knyter ihop vandringsleder i hela landskapet. Det finns ett nätverk av förvaltare av låglandsleder som samordnas av Naturvårdsverket. Till skillnad från de statliga fjällederna har låglandsleder olika huvudmän, organisation och sätt att finansiera ledarbetet. Huvudmän för lederna kan vara t.ex. stiftelser, regionförbund eller kommuner. För dessa leder har Naturvårdsverket främst en stödjande och samordnande roll. Naturvårdsverket arbetar för att Sveriges vandringsleder ska ge förutsättningar för friluftsliv, folkhälsa och naturturism.

Genom Naturvårdsverkets arbete med finansiering och vägledning om fjälleder, förvaltning av skyddad natur och samordningen av låglandsleder utbyts erfarenheter och kunskap om hållbara leder med länsstyrelsen och andra ledförvaltare. Det finns enligt Naturvårdsverket ingen nationell handlingsplan, men det finns ett nationellt ramverk för vandringsleder som är ett nationellt system av kvalitetskriterier och verktyg som är öppet och tillgängligt som stöd och hjälp för alla som arbetar med utveckling och förvaltning av vandringsleder. Ramverkets rekommendationer gäller för låglandsleder utanför det statliga systemet och ska bidra till höjd kvalitet och gemensam standard på svenska vandringsleder över tid.

Naturvårdsverket har haft i uppdrag att utveckla arbetet med landets vandringsleder och fjälleder. Uppdraget redovisades till regeringen i

september 2022.⁷ Redovisningen beskriver Naturvårdsverkets prioriteringar och hur de avser att genomföra och utveckla arbetet med landets leder. Planen bygger på tidigare och pågående arbeten och på de utvecklingsbehov som Naturvårdsverket identifierat under de senaste åren.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att det inte finns någon nationell handlingsplan som motionärerna efterlyser, men att det finns ett nationellt ramverk för vandringsleder som är tillgängligt som stöd och hjälp för alla som arbetar med utveckling och förvaltning av vandringsleder. Ramverkets rekommendationer gäller för låglandsleder utanför det statliga systemet och ska bidra till höjd kvalitet och gemensam standard på svenska vandringsleder. Utskottet anser inte att motionsyrkandet bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida, och avstyrker därför motion 2022/23:978 (SD) yrkande 7.

Åtgärdsplan mot nedskräpning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en åtgärdsplan mot nedskräpning.

Jämför reservation 29 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anser i kommittémotion 2022/23:978 yrkande 8 att Svenskt Friluftsliv ska ges i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan mot nedskräpning och sanitära olägenheter i naturen.

Bakgrund

Naturvårdsverkets arbete med att informera om allemansrätten och hur man betar sig i naturen, syftar också till att minska nedskräpning. Naturvårdsverket samarbetar i det arbetet med stiftelsen Håll Sverige Rent, som arbetar för att förebygga och minska nedskräpning. Håll Sverige Rent är en ideell obunden stiftelse som grundades 1983 av Naturvårdsverket och Returpack. Deras uppdrag är att påverka attityder och beteenden så att vi får en minskad nedskräpning som följd.

Håll Sverige Rent anordnar varje år Skräpplockardagarna för förskola, skola och barn- och ungdomsföreningar, och 2022 deltog 790 000 barn och ungdomar. På Håll Sverige Rent-dagen 2022 plockade drygt 200 000 personer runt om i landet skräp.

⁷ Plan för att utveckla arbetet med landets vandringsleder och fjällleder – Redovisning av regeringsuppdrag (NV-09914-21).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill framhålla det viktiga arbete som Stiftelsen Håll Sverige Rent bedriver med att bl.a. tidigt uppmärksamma unga på vikten av att inte skräpa ned och det informationsarbete som Naturvårdsverket bedriver. Utskottet anser dock inte att motionsyrkandet bör leda till någon åtgärd från riksdagens sida. Motion 2022/23:978 (SD) yrkande 8 avstyrks.

Samverkan mellan scoutrörelsen och Försvarsmakten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om samverkan mellan scoutrörelsen och Försvarsmakten.

Motionen

Markus Wiechel och Alexander Christiansson (både SD) anser i motion 2022/23:540 att regeringen bör överväga möjligheten att öka samverkan mellan Försvarsmakten och scoutrörelsen i syfte att öka intresset för försvaret samt underlätta för rekrytering.

Bakgrund

Scouterna är riksorganisationen för scouting i Sverige. Den består av ca 76 000 scouter och finns från norr till söder i 220 av landets kommuner. Enligt uppgift från Scouterna finns i dag ingen samverkan med Försvarsmakten. Åren 2017–2020 samarbetade Scouternas folkhögskola med Försvarsmakten med en utbildning om hållbarhet och ledarskap för unga personer i fjällmiljö och till sjöss. Vidare har Scouterna tidigare på kommersiella villkor hyrt militär mark för att arrangera stora scoutläger.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte att det är en fråga för riksdagen att besluta om en ökad samverkan mellan Försvarsmakten och scoutrörelsen, och avstyrker därför motion 2022/23:540 (SD).

Allmänna samlingslokaler i hela landet och i krissituationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om allmänna samlingslokaler med hänvisning till att yrkandena till viss del är tillgodosedda.

Jämför reservation 30 (C).

Motionen

Alireza Akhondi m.fl. (C) framhåller i kommittémotion 2022/23:910 yrkande 27 vikten av att ge föreningsdrivna allmänna samlingslokaler i hela landet långsiktiga förutsättningar att verka. I samma motion yrkande 34 anser motionärerna att stödet till allmänna samlingslokaler bör ses över i syfte att de ska kunna stötta det omgivande samhället i krissituationer. Motionärerna påtalar att man skulle kunna utvidga det befintliga stödets syfte.

Bakgrund

Enligt förordningen (2016:1367) om statsbidrag till allmänna samlingslokaler är syftet med statsbidraget till allmänna samlingslokaler främst att bidra till att tillgodose dels föreningslivets behov av lokaler för den egna verksamheten och för att förverkliga centrala demokratiska mål i samhället, dels kulturlivets behov av lokaler både för att sprida kultur och för skapande aktiviteter, dels spontana behov av lokaler för debatt och fritidssysselsättningar utanför det organiserade föreningslivet. Statsbidrag enligt förordningen får lämnas i form av organisationsbidrag, investeringsbidrag och verksamhetsutvecklingsbidrag. Med allmän samlingslokal avses i förordningen en lokal som på en ort hålls öppen och tillgänglig för föreningslivets möten, studieverksamhet, kulturell verksamhet, förströelse, fritidssysselsättning eller någon annan liknande verksamhet. Boverket prövar frågor om och betalar ut statsbidrag till allmänna samlingslokaler och anger som exempel på allmänna samlingslokaler bygdegårdar, IOGT-NTO:s lokaler, Folkets hus och andra föreningsdrivna lokaler. Regeringen beslutade 2021 om en ändring i förordningen om statsbidrag till allmänna samlingslokaler som innebar att fokuseringen på storstäderna togs bort. Boverket ska nu enligt förordningen särskilt prioritera de ansökningar som gäller allmänna samlingslokaler för ungdomar och allmänna samlingslokaler i områden med socioekonomiska utmaningar. Boverket får också särskilt prioritera ansökningar som gäller allmänna samlingslokaler i områden som saknar närhet till offentlig och kommersiell service.

Anslaget 13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler inom utgiftsområde 17 uppgår 2023 till drygt 52 miljoner kronor. År 2022 uppgick anslaget till drygt 112 miljoner kronor, vilket inkluderade 60 miljoner för förstärkta stöd och

ersättningar med anledning av coronaviruset (bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2020/21:142).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med motionärerna att stödet till allmänna samlingslokaler är viktigt för att kunna upprätthålla ett föreningsliv i hela landet och för att bidra till ett demokratiskt samhälle. Med hänvisning till att Boverket har möjlighet att prioritera ansökningar som gäller allmänna samlingslokaler i områden som saknar närhet till offentlig och kommersiell service samt att riksdagen har beviljat ytterligare medel under coronakrisen för att se till att allmänna samlingslokaler ska kunna behållas tillgängliga även under en kris anser utskottet att motionsyrkandena till viss del är tillgodosedda. Motion 2022/23:910 (C) yrkandena 27 och 34 bör enligt utskottet inte leda till någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrks.

Stöd till folkparkerna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om statligt stöd till folkparkerna.

Motionerna

Runar Filper m.fl. (SD) anser i motion 2022/23:975 att man bör utreda möjligheten att rädda folkparkerna genom ett statligt bidrag. Motionärerna påtalar att fler och fler folkparker försvinner av ekonomiska skäl. Liknande synpunkter framförs i motion 2022/23:1518 av Larry Söder (KD).

Bakgrund

Inom ramen för anslaget 13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler inom utgiftsområde 17 lämnas bidrag till bl.a. Folkets Hus och Parker, som är en folkrörelse med fler än 500 medlemsföreningar som driver Folkets Hus, folkparker, biografer och liknande lokala arrangörer i hela landet. Folkets Hus och Parker arbetar också med utvecklingsfrågor, rådgivning och opinionsbildning. Riksorganisationen är indelad i sju regioner som tillsammans täcker hela landet. De flesta folkparker tillhör Folkets Hus och Parker men det finns också privata. Folkets Hus och Parker fördelar inget stöd till folkparkerna.

Utskottets ställningstagande

Folkparkerna ingår i den gemensamma riksorganisationen Folkets Hus och Parker som får statligt stöd och som bl.a. arbetar med bl.a. utvecklingsfrågor,

rådgivning och opinionsbildning. Utskottet delar inte motionärernas uppfattning att det bör skapas ett särskilt statligt stöd till folkparkerna. Motionerna 2022/23:975 (SD) och 2022/23:1518 (KD) avstyrks.

Reservationer

1. Ett brett idrottsliv, punkt 1 (C)

av Anne-Li Sjölund (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 8 och
avslår motion

2022/23:2096 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Idrott har mycket att ge i form av hälsa, glädje och samvaro. Därför anser jag att ett brett idrottsliv bör främjas i hela landet så att både etablerade och nya sporter, även digitala, blir tillgängliga för fler. Idrotten har påverkats mycket av coronapandemin, bl.a. har de ekonomiska förutsättningarna försämrats för idrottsföreningarna. Effekter av coronapandemin riskerar också att leda till högre deltagaravgifter vilket kan innebära att färre har möjlighet att delta i idrottsverksamhet. Till detta kommer höga elpriser vilket också riskerar att ge effekter för deltagande. Allt detta är olyckligt eftersom jag anser att fler behöver få möjlighet till idrott, inte färre, och det gäller i synnerhet för barn och ungdomar. Jag anser att utvecklingen behöver följas noga så att insatser kan göras för att fler ska få möjlighet att idrotta. Vad som ovan anförts bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

2. Ett brett idrottsliv, punkt 1 (MP)

av Amanda Lind (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:2096 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3 samt
avslår motion

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 8.

Ställningstagande

Jag anser att det bör tas fram ett förslag på en nationell strategi för barns och ungas rörelse, som fortsätter samla berörda aktörer och som lägger fram konkreta mål och åtgärder för att uppnå dem. En möjlighet är att ge Kommittén för främjande av ökad fysisk aktivitet ett sådant uppdrag. Det är då viktigt att det sker en utökad kraftsamling med mer resurser och politiska åtgärder som stöd för arbetet.

3. Översyn av statens idrottsanslag m.m., punkt 2 (C)

av Anne-Li Sjölund (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkandena 9 och 15 samt

2022/23:1673 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 14 och 17.

Ställningstagande

Kulturutskottet gjorde 2017 en utvärdering av statens idrottspolitiska mål med inriktning på barn- och ungdomsidrotten (2016/17:RFR12). Det konstaterades där att regeringen inte säkerställt att idrottsanslagen fördelats utifrån fastställda mål och syften. En slutsats var att det behövs en översyn av statens stöd till idrotten, dels för att tydliggöra utformningen av statens anslag, dels för att göra resultaten klarare. Jag anser därför att utformningen av statens idrottsanslag bör ses över för att göra resultaten klarare när det gäller tillgänglighet till idrott för barn och ungdomar ur bl.a. jämställdhets-, jämlikhets- och funktionsnedsättningsperspektiv.

Idrott är bra för både det fysiska och psykiska välbefinnandet och jag anser därför att det är viktigt att ta reda på varför flickor slutar att idrotta allt tidigare så att effektiva åtgärder kan sättas in. Jag anser att en utredning bör tillsättas som tar fram förslag på lösningar för dessa utmaningar så att Riksidrottsförbundet kan få ett tydligare uppdrag för att uppnå jämställdhet inom svensk idrott. Bland annat bör fördelningen av bidrag och anläggningsinvesteringar ses över ur ett jämställdhetsperspektiv. I detta sammanhang bör man även titta på hur jämställdheten inom idrotten har påverkats av coronapandemin.

4. **Idrottsanläggningar, punkt 3 (S)**

av Lawen Redar (S), Ewa Pihl Krabbe (S), Kristoffer Lindberg (S), Louise Thunström (S) och Annette Rydell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 31,

bifaller delvis motionerna

2022/23:129 av Anna Wallentheim (S) yrkande 3,

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 2 och

2022/23:1463 av Amanda Lind (MP) yrkande 2 och

avslår motionerna

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 13, 17 och 18 samt

2022/23:1463 av Amanda Lind (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Det råder brist på idrottsanläggningar i flera delar av landet. Många kommuner har stort behov av att renovera och att bygga nya idrottshallar, hockeyhallar och simhallar. Brist finns också på kunskap och samordning kommuner emellan. För att stimulera byggande genomförde den socialdemokratiskt ledda regeringen en samordningssatsning och utökade Centrum för idrottsforskningens uppdrag. Detta är dock inte tillräckligt anser vi. Kommunerna efterfrågar möjlighet till delfinansiering för nybyggnation och renovering av anläggningar. Därmed menar vi att frågan om en statlig idrottsanläggningsfond ska utredas.

5. **Idrottsanläggningar, punkt 3 (V)**

av Vasiliki Tsouplaki (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 2,

bifaller delvis motionerna

2022/23:129 av Anna Wallentheim (S) yrkande 3,

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2022/23:1463 av Amanda Lind (MP) yrkande 2 och

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 31 och

avslår motionerna

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 13, 17 och 18 samt

2022/23:1463 av Amanda Lind (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Riksidrottsförbundets kommunundersökning från 2022 visar att endast två av fem av Sveriges kommuner har arbetat fram en aktuell analys av tillgången på idrottsanläggningar och idrottsmiljöer, och ungefär hälften har gjort en analys eller tagit fram en plan för större renoveringsbehov som sträcker sig tre år framåt eller längre. Samtidigt svarade två av tre kommuner i Riksidrottsförbundets undersökning från 2019 att bristen på idrottsanläggningar begränsar möjligheterna för barn och ungdomar att idrotta. Detta är mycket olyckligt när vi ser att stillasittandet ökar bland barn. För att komma till rätta med den här situationen och få fler att motionera behövs en tydlig plan från kommunen och ett tydligt stöd från nationell nivå.

Sveriges Kommuner och Regioner och Riksidrottsförbundet har tillsammans identifierat utvecklingsbehov inom området idrottsanläggningar, fritidsanläggningar och även kulturanläggningar. Många kommuner och idrottsföreningar behöver och vill tänka nytt. Men det finns för närvarande ingen samlad funktion i Sverige för att stödja kommuner och föreningar som ska utveckla anläggningar. Bristen på en samlad kompetens och kunskapsutveckling bidrar till ineffektivitet när nya anläggningar skapas för idrott, fysiska aktiviteter samt kultur och fritid. Riksidrottsförbundets kommunundersökning visar att en majoritet av Sveriges kommuner efterfrågar kunskapsstöd och inspiration för att skapa mer innovativa anläggningar och idrottsytor. Sverige behöver en utvecklingsfunktion med förebild i den danska Lokale og Anlægsfonden, som både delar ut ekonomiskt stöd och kan erbjuda inspiration, kunskapsutveckling, kunskapspridning och rådgivning till kommuner, ideella föreningar, myndigheter och andra samhällsfunktioner när det gäller anläggningar. Centrum för idrottsforskning har under 2022 fått ett uppdrag att se över möjligheten till en sådan funktion.

Jag anser att regeringen bör se över möjligheterna att permanenta en utvecklingsfunktion och tillföra resurser.

6. **Idrottsanläggningar, punkt 3 (MP)**

av Amanda Lind (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:1463 av Amanda Lind (MP) yrkandena 1 och 2,
bifaller delvis motionerna

2022/23:129 av Anna Wallentheim (S) yrkande 3,

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 15 och 16,

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 2 och

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 31 och

avslår motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 13, 17 och 18.

Ställningstagande

Jag anser att uppdraget till Centrum för idrottsforskning (CIF) att upprätta och driva en kunskapsplattform för anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid behöver följas upp och utvärderas. För att stärka den nationella samordningen kan dessutom ytterligare insatser övervägas. Exempelvis förordar Riksidrottsförbundet en nationell samordnare, och såväl Boverket som CIF lyfter fram avsaknaden av en nationell strategi. I en rapport från Boverket konstateras även behovet av ett dialogforum för fritids- och idrottsmiljöer. Jag anser att regeringen bör fortsätta dialogerna med berörda parter och utifrån CIF:s uppdragsredovisning överväga att ytterligare stärka den nationella samordningen.

I Danmark har en särskild fond, Lokale og Anlægsfonden (LOA), inrättats för att stötta innovativa projekt inom anläggningsområdet. Fonden ska vara såväl en kunskapsförmedlare som en utvecklingsfond för framtidens hållbara fritidsliv. Fonden finansieras av danska staten (Danska spel) och ska bl.a. främja möjligheterna till fritidsaktiviteter i en alltmer urbaniserad tid samt ökad mångfald inom sporten, däribland parasport och sport för alla, oavsett livsvillkor. Den ska också sprida erfarenheter och lärdomar från genomförda projekt. Exakt hur en svensk anläggningsfond ska utformas anser jag behöver utredas utifrån de kartlagda behoven. Jag tror dock att en nationell anläggningsfond kan vara ett bra sätt för att såväl utveckla och stärka finansierings- och samverkansformerna för om- och nybyggnation av anläggningar som stötta kommuner och föreningsliv i att hitta innovativa och långsiktiga lösningar. Jag förordar att en nationell anläggningsfond inrättas

och att en utredning tillsätts för att förtydliga inriktning, omfattning och skärningspunkter gentemot andra stödsystem på anläggningsområdet.

7. Parasport, punkt 4 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8, bifaller delvis motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkandena 11 och 12,

2022/23:1472 av Amanda Lind m.fl. (MP) och

2022/23:1673 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 16 och

avslår motion

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Bristen på lokalanpassade arenor och idrottsplatser är ett problem, och i dag saknas det en sammanställning och en samlad bild över vilka idrottslokaler som är anpassade för personer med funktionsnedsättning. Därför anser vi att en inventering av vilka idrottsanläggningar som är tillgänglighetsanpassade bör göras av en lämplig aktör. Pandemin har tyvärr lett till att 40 procent av parasportarna har slutat idrotta, och det är en oroande hög siffra som genast behöver ändra riktning.

Specialutrustning för parasport är ofta en dyr utgift. Många föreningar och privatpersoner har därför svårt att bekosta inköp av utrustning. Vi vill utreda hur man i framtiden bör bekosta och bygga upp en infrastruktur och parasportotek kring den specialutrustning som behövs för att utöva parasport.

8. Parasport, punkt 4 (V)

av Vasiliki Tsouplaki (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 4 och avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkandena 11 och 12,

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2022/23:1472 av Amanda Lind m.fl. (MP) och

2022/23:1673 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 16.

Ställningstagande

Parasporten kan delas in i tre kategorier; sport för personer med rörelsehinder, för personer med synnedsättning och för personer med intellektuell funktionsnedsättning. I dag är det Riksidrottsförbundet som ansvarar för att fördela de statliga medlen till de olika specialidrottsförbunden. Traditionellt har parasporterna och därmed idrottare med funktionsnedsättning varit organiserade i ett eget förbund men sedan några år tillbaka finns en målsättning och ett arbete med att föra ut alla idrotter till respektive specialidrottsförbund. Den här utvecklingen leder förhoppningsvis till att parasporten tar mer plats och att fler föreningar engagerar sig kring tillgänglighetsfrågor och gör plats för alla idrottsintresserade. Jag tycker att det skulle vara av intresse att utreda huruvida riktade bidrag till parasporten kan vara en väg för att stärka ställningen och öka incitamenten för fler föreningar att satsa för att i förlängningen få fler idrottsutövare inom parasporten.

Det är i dag Riksidrottsförbundet som beslutar hur pengarna till idrottsrörelsen ska fördelas. Det är bra och garanterar idrottens oberoende gentemot politiken. Det är inte statens roll att detaljstyra idrotten; det är i grund och botten föreningarnas egna medlemmar som ska göra det. Men jag menar att det kan finnas anledning att skruva på bidragssystemet när personer med funktionsnedsättning uppenbart har hamnat på efterkälken när det handlar om möjligheter till motionerande. Att kunna garantera allas rätt till idrott måste vara centralt i bidragsgivningen. Jag föreslår därför att en utredning tillsätts för att se över om och hur en bidragsnivå skulle kunna fastställas till parasporten. Syftet är att se över vilka konsekvenser en sådan förordning skulle få för idrottsrörelsen och parasporten. Regeringen bör utreda konsekvenser av och förutsättningar för att i den statliga anslagstilldelningen fastställa bidragsnivån till parasporten.

9. Parasport, punkt 4 (C)

av Anne-Li Sjölund (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkandena 11 och 12 samt

2022/23:1673 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 16,

bifaller delvis motionerna

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8 samt

2022/23:1472 av Amanda Lind m.fl. (MP) och

avslår motion

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

För personer med funktionsnedsättning kan det ibland vara svårt att hitta en lämplig idrottsaktivitet. Parasport kan då vara en väg till fysisk aktivitet. Men det är långt ifrån alla ungdomar som har möjlighet att delta i den idrott som finns på orten eller i den idrott de brinner för. Har man en funktionsnedsättning kan man t.ex. behöva färdtjänst för att komma till träning, ledsagare för att kunna delta, speciella hjälpmedel eller ledare som är kunniga i parasport. Det är kommunerna som beviljar färdtjänst och många godkänner inte det och inte heller ledsagare eller inköp av hjälpmedel. Dessutom finns det inte alltid tillgång till anläggningar där dessa ungdomar kan träna. Redskap som är anpassade finns inte heller, och ofta ska de bekostas av familjen.

Det är också viktigt att det finns goda möjligheter för tävlingsverksamhet. Svenska parasportare har rönt många framgångar i internationella tävlingar trots att paraelitidrottare har helt andra förutsättningar än de som inte har en funktionsnedsättning. Givetvis handlar det om ekonomiska förutsättningar och också om tillgång till bl.a. träningsanläggningar och hjälpmedel. Bättre villkor för denna verksamhet kan också bidra till att ungdomar vill fortsätta med sin idrott under en längre tid. Alla barn och ungdomar behöver aktiveras och personer med olika funktionsnedsättningar mer än andra. Men för dessa ungdomar finns ibland oöverstigliga hinder, som samhället bär ansvar för att undanröja. Det finns också skillnader i utövande av parasport ur ett jämställdhetsperspektiv som behöver adresseras. Därför anser jag att en utredning bör tillsättas vars syfte ska vara att undanröja praktiska hinder för personer med funktionsnedsättning och i stället på alla sätt underlätta utövande och tävlande inom parasport. Coronapandemin har också påverkat möjlig-

heterna att delta i paraport, och det är därför ännu mer angeläget med en sådan utredning.

I vissa parasporter krävs det speciell utrustning som är kostsam. Därför anser jag att förutsättningarna bör utredas för att skapa ett nationellt föreningsdrivet parasportotek där sådan utrustning kan lånas, så att alla kan få chansen att testa om en idrottsaktivitet passar. Ett sådant parasportotek kan också bidra till att möjliggöra ett aktivt friluftsliv, som även det kan kräva anpassad utrustning.

10. Parasport, punkt 4 (MP)

av Amanda Lind (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:1472 av Amanda Lind m.fl. (MP) och

bifaller delvis motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkandena 11 och 12,

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 4 och

2022/23:1673 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 16.

Ställningstagande

Idrotten ska vara till för alla, men idag finns det många hinder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna idrotta på jämlika villkor. Att utöva idrott med en funktionsnedsättning kräver mycket mer än att bara ta sig till en träningsanläggning och utföra en aktivitet. Rätten till fysisk aktivitet avgörs idag ofta av om en anhörig har tid, ork och möjlighet att assistera. Det kvarstår stora utmaningar för att göra den svenska idrottsrörelsen jämlik och inkluderande. Jag vill se en mer offensiv politik för att stärka parasporten och rätten till idrott för alla. För det krävs ett helhetsperspektiv där insatser görs inom olika politikområden. Färdtjänstmöjligheterna behöver bli bättre och man bör överväga att ta fram nationella riktlinjer. Tillgängliga anläggningar är en grundförutsättning för att en person som har en funktionsnedsättning ska kunna utöva sin idrott. Ett viktigt steg för att stärka svensk parasport är att tillgängliggöra information om var personer med funktionsnedsättning kan träna. Jag anser vidare att fler steg ska tas för att stärka den nationella politiken för idrottsanläggningar och idrottsmiljöer. I detta arbete behöver ökad tillgänglighet vara ett viktigt mål.

Parasport Sverige har tagit fram en manual för tillgänglighet på idrottsanläggningar som ska fungera som stöd när anläggningar planeras. Svenska Parasportförbundet är enligt min mening en viktig aktör för samverkan i dessa frågor och bör ges tillräckliga resurser för att kunna utgöra ett kompetensstöd i arbetet. Om den svenska idrottsrörelsen ska bli verkligt jämlik krävs också att den i grund och botten speglar de behov som finns i samhället. I dag har 10–15 procent av befolkningen en funktionsnedsättning som innebär extra behov av stöd vid idrottande, men av idrottsrörelsens pengar är det långt ifrån 10 procent som går till parasporten. Därför borde en större andel av de medel som går till idrotten framöver användas för att skapa bättre förutsättningar för svensk parasport och för att skapa en jämställd svensk idrottsrörelse. Parasporten har dessutom drabbats hårt av pandemin, hårdare än andra idrotter. Det stärker incitamenten ytterligare att satsa på parasporten. Vinsterna med en ökad satsning på parasporten gäller även för samhället i stort. Alltför länge har parasporten behandlats som något separat från svensk idrottsrörelse. En förändring kan skönjas och utvecklingsarbetet som sker inom Riksidrottsförbundet i samverkan med Svenska Parasportförbundet är viktigt. Men politiken kan göra mer för att stötta arbetet. Mer resurser och ökade satsningar på stärkta fri- och rättigheter är en smart investering, anser jag. Vad som anförts ovan bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

11. Kompensation för dyrare utrustning för fritidsaktiviteter, punkt 5 (V, MP)

av Amanda Lind (MP) och Vasiliki Tsouplaki (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 5.

Ställningstagande

Att ägna sig åt idrott när man har en funktionsnedsättning kan i många fall vara kostnadskrävande. Exempelvis kostar en rullstol för rugby runt 75 000 kronor, och för den som är blind och behöver en guide/ledsagare för t.ex. skidåkning eller löpning är det kostsamt. Ofta är grundregeln att kommun och region inte ansvarar för sport- och fritidshjälpmedel. Det krävs oftast medicinska argument för att få tillgång till hjälpmedel. En speciell benprotes för att kunna springa eller en cykel för tävlande omfattas därför ofta inte och är något som det är upp till var och en att anskaffa. Detta gör att idrottande

riskerar att bli en klassfråga och att många utestängs från många sporter de annars skulle kunna utöva. Att idrottsutrustning kostar pengar är inget nytt, och det gäller förstås för hela idrottslivet. Parasportens utrustning är däremot mycket dyrare, och det gör privatekonomin mer avgörande. Samtidigt har personer med funktionsnedsättning en svag ställning på arbetsmarknaden och låga ersättningar, och familjer med barn med funktionsnedsättning har svagare ekonomi. Vi anser att det är viktigt att samhället erbjuder den hjälp som behövs för att alla ska ha rätt till idrott och motion. Vi vill därför att en utredning tillsätts för att stänga det ekonomiska gap som uppkommer mellan idrottare med funktionsnedsättning och dem utan. Regeringen bör tillsätta en utredning om hur personer med funktionsnedsättning ska kunna kompenseras för dyrare utrustning än genomsnittsidrottaren och att regelverket för förskrivning av hjälpmedel även ska inkludera rätten till hjälpmedel för fritidsaktiviteter.

12. 51-procentsregeln, punkt 6 (S)

av Lawen Redar (S), Ewa Pihl Krabbe (S), Kristoffer Lindberg (S), Louise Thunström (S) och Annette Rydell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 33.

Ställningstagande

Den svenska folkrörelsedrivna idrotten baseras på idén att den ska vara självständig och självstyrande. Det är medlemskapet som ska ligga till grund för föreningsmodellen. Arbetet sker i idrottsklubbar och föreningar med Riksidrottsförbundet som den samlade organisationen och stämman som dess högsta beslutande organ. Därför är det enbart idrottsrörelsens medlemmar som kan ändra i dess stadgar och något som politiken ska hålla sig ifrån. Vi beklagar att regeringen inte förstår detta och därmed ger uttryck för att frångå modellen för beslutsfattande inom idrotten. Att ifrågasätta 51-procentsregeln handlar i grunden om att frångå tanken om idrott som främst medlemsdriven. Vi vill stödja idrottsrörelsen och verka för att 51-procentsregeln blir kvar. Vad som anförts ovan bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

13. Föreningsdemokrati, punkt 7 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 20.

Ställningstagande

Idrottsrörelsen är mycket mer än bara idrott i dag. Man fostras i ett demokratiskt arbete som ligger till grund för vårt föreningsliv, och många får sin demokratiska fostran tack vare sin idrott. Dock upplever en hel del föreningar att det blir allt svårare att få medlemmar att vilja ta förtroendeuppdrag och vittnar om att det är svårare att hitta personer som vill bli ordförande och kassörer än ledare och tränare. Det här är en utveckling som vi tror i längden kan skada föreningslivet. Vi vill därför att en lämplig aktör ges i uppdrag att ta fram en rapport med förslag på åtgärder som kan vända trenden.

14. Coronapandemins effekter och att locka tillbaka de som slutat idrotta, punkt 8 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Coronapandemin har påverkat oss alla, inte minst har det varit tydligt inom hela idrottsrörelsen. Elitidrottare fick begränsningar i sitt idrottsutövande och barn och unga fick sina träningar inställda. Avbrottet har lett till att många slutat. Även om många idrottsföreningar och eldsjälur gjorde allt i sin makt för att ställa om idrottsträningen efter rådande restriktioner har det visat sig vara

svårt att behålla deltagarna. Riksidrottsförbundet räknar med att det kommer att ta flera år för att locka tillbaka alla som slutat idrotta. Vi anser därför att det måste göras en punktinsats för att locka tillbaka de som slutat och för att få infrastrukturen för idrottande återställt.

Vi anser att regeringen även bör initiera ett uppdrag som tittar på pandemins effekter på folkhälsan och hur de påverkat oss i form av exempelvis stillasittandet, nya rörelsemönster och minskat socialt umgänge.

15. Äldres idrottsverksamhet, punkt 10 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 12 och

bifaller delvis motion

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 18.

Ställningstagande

Att säkra barns och ungdomars tillgång till idrott och fysisk aktivitet är en angelägen uppgift. Lika viktigt är det dock att göra detsamma för våra äldre medborgare. Vi vet att idrott och friskvård kan motverka många ålderssjukdomar, bl.a. bidra till att förhindra fallolyckor, men det kan också bidra till att bryta den ensamhet och sociala isolering som många av våra äldre upplever. Satsningar på idrott för äldre är således inte bara bra för den enskilde, det gynnar hela samhället. Studier från bl.a. det danska Socialdepartementet har visat att satsningar på äldreidrott är en samhällsekonomisk vinst genom att det medför minskade vårdbehov. Liknande studier har även gjorts i Sverige. Tyvärr är de regionala skillnaderna när det gäller äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet fortfarande väldigt stora. Pensionärernas Riksorganisation (PRO) uppger t.ex. att man i nästan hälften av landets kommuner inte får något stöd alls för sin motionsverksamhet för äldre och att bristen på aktivitetslokaler är stor. Vi anser att ytterligare åtgärder bör vidtas i syfte att säkerställa äldres tillgång till idrott och fysisk aktivitet över hela landet, och vill permanenta satsningar som går i denna riktning.

16. Äldres idrottsverksamhet, punkt 10 (C)

av Anne-Li Sjölund (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 18 och
bifaller delvis motion
2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 12.

Ställningstagande

Fler äldre behöver få chansen att delta i idrottsaktiviteter. Det ger både ett socialt sammanhang och kan bidra till bättre hälsa såväl fysisk som psykisk. Alla har inte en bakgrund inom idrottsrörelsen eller har ägnat sig åt idrott i någon annan form tidigare i livet. Då blir det extra viktigt att äldre ges bättre möjligheter att testa olika idrottsaktiviteter och kunna hitta något som passar. En väg att nå fler äldre med erbjudanden att testa olika idrottsaktiviteter är att ge idrottsrörelsen möjlighet att besöka kommunala seniorträffar och likande sammanhang för att ge ett smakprov på vad de kan erbjuda för aktiviteter. Jag anser att sådana initiativ bör främjas. Det kan ge bättre livskvalitet för de som deltar, men det gynnar även idrottsföreningarna som kan få nya medlemmar och fler personer som kan engagera sig i föreningsverksamheten. Vad som anförts ovan bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

17. Idrottsevenemang, punkt 11 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5, 9 och 10 samt
avslår motion
2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 19.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen ska ta fram en nationell strategi kring hur vi kan anordna mästerskap i alla divisioner i Sverige. De flesta av våra större städer har i dag påkostade arenor som skulle kunna användas vid fler tillfällen. Mästerskap bidrar positivt till samhällets sammanhållning och multinationella sportevenemang skapar mötesplatser nationer emellan. Vi anser att vissa städer bör fokusera på att arrangera mästerskap för barn och ungdomar medan andra städer bör fokusera på mästerskap för professionella idrottare. På så vis kan vi i högre grad nyttja arenor över hela landet samtidigt som städer får möjlighet att synas. Gothia Cup, världens största ungdomscup inom fotboll, är ett bra exempel. Vi anser att det bör utredas hur städers värdskap för mästerskap kan underlättas och förenklas.

Ett syfte med stora internationella idrottstävlingar är att skapa band mellan länder med olika värderingar och skapa sammanhållning världen över. Det finns dock ibland omständigheter som inte är acceptabla kring hur evenemang förbereds och hålls i vissa länder. Vi har kunnat läsa reportage och artiklar om dåliga arbetsförhållanden och bristande respekt för mänskliga rättigheter när nya arenor byggs för stora mästerskap. Vi anser att Sveriges hållning till var och hur internationella mästerskap ska arrangeras ska vara tydlig och inom ramen för de mänskliga rättigheterna.

På samma vis som en nationell strategi och en större uppmärksamhet kring Paralympics ska finnas, bör liknande satsningar göras för att uppmärksamma Special Olympics som riktar sig till personer med en intellektuell funktionsnedsättning. Personer med intellektuella funktionsnedsättningar har ofta svårt att hitta en meningsfull fritid. De drabbas lätt av isolering, inaktivitet och mental ohälsa. Fördomar från omvärlden hindrar också den här gruppen från att delta på ett naturligt sätt i samhället. Därför anser vi att det är viktigt att en nationell strategi finns på plats för att inkludera även denna grupp i idrottslivet.

Vi anser att Sverige tillsammans med de nordiska grannländerna framöver bör ansöka om stora mästerskap gemensamt. Eftersom det är dyrt att vara värd för internationella mästerskap skulle samarrangemang minska bördan. Det skulle sprida risken för oförutsedda kostnader kopplade till arrangörsansvaret, samtidigt som ett större urval av befintliga arenor kan användas för att sänka de totala kostnaderna. Ett samarbete på detta område med de nordiska länderna kan också stärka den nordiska samhörigheten. Vi anser att Sverige därför bör sträva efter att samordna internationella idrottsevenemang med övriga nordiska gränsländer.

Vad som anförts ovan bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

18. Idrottsevenemang, punkt 11 (C)

av Anne-Li Sjölund (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 19 och
avslår motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 4, 5, 9 och 10.

Ställningstagande

När möjligheterna åter finns att genomföra stora internationella evenemang så välkomnas det av många. Förutom att de kan ge spänning och glädje till publiken kan det bl.a. också ge stora värden till den plats där de genomförs. Jag anser att det vore till gagn för Sverige om fler stora internationella idrottsevenemang kunde genomföras i Sverige. Det kan öka intresset för idrottande och vara positivt för besöksnäringen. Samtidigt är det viktigt att det finns en stark lokal förankring på de orter som skulle vara aktuella och att det finns en stabil finansiering. Konkurrensen om att få arrangera dessa mästerskap är stor. Därför anser jag att en långsiktig nationell strategi bör utarbetas för att i ökad utsträckning locka stora internationella idrottsevenemang till Sverige, exempelvis olympiska vinter- och sommarspel.

19. Antidopning, punkt 12 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:921 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Utanför elitidrotten består användarna av dopningspreparat framför allt av killar som tränar på gym och använder anabola androgena steroider (AAS) för

att snabbt bli mer muskulösa. Bruk av AAS medför stora fysiska och mentala hälsorisker, varför det preventiva arbetet är viktigt. Nätverket PRODIS driver ett ambitiöst antidopningsarbete, med informationskampanjer och utbildning av gypspersonal, men det har haft svårt att nå ut till alla gym. I Danmark är det obligatoriskt att synliggöra om man samarbetar med den danska antidopingorganisationen eller inte, och vi anser att en liknande form av antidopningslicensiering är värd att utvärdera även för svensk del. Det är glädjande att Riksidrottsförbundet nyligen beslutade att Antidoping Sverige ska vara organisatoriskt fristående från förbundets verksamhet. Den nya antidopningsorganisationen kommer att ha en viktig roll i att leda och samordna det nationella förebyggande antidopningsarbetet utanför elitidrotten. Vi anser att man bör se över möjligheten att göra det obligatoriskt för gym att synliggöra om man samarbetar med den svenska antidopningsorganisationen eller inte samt möjligheten att införa en form av antidopningslicensiering.

20. Elitidrott, punkt 13 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 11 och 22.

Ställningstagande

Den senaste tiden har rapporter indikerat att allt färre gör en elitkarriär i sin idrott. Det är enligt vår mening oroande uppgifter. Anledningen till den befarade nedgången är dels de ekonomiska förutsättningarna samt ersättningsarna, dels svårigheten i att kombinera idrotten med utbildning. I dag behöver man satsa tidigt för att nå en elitnivå. Redan på gymnasiet behöver man fatta beslut om det är idrotten man vill lägga all sin tid och energi på de kommande åren. Det finns flera idrottsgymnasier med nationellt eller regionalt intag. Utbildningsmöjligheten efter gymnasienivå är däremot ett av orosmomenten framöver, och möjligheten att studera, och göra en elitkarriär blir allt svårare. Ytterligare ett problem är dagens system med att inkomster inte anses vara en sjukpenninggrundande inkomst (SGI) eller pensionsgrundande. Vi anser att det bör tillsättas en utredning som tittar på de problem som finns och återkommer med förslag på åtgärder.

21. Idrott och integration, punkt 14 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 3 och
avslår motion
2022/23:108 av Saila Quicklund (M).

Ställningstagande

Att idrotta handlar om att ha roligt, hitta nya vänner, utveckla en ny talang och framför allt känna sig sedd. Idrotta ska vara kul och göras för idrottens skull. Eventuella positiva effekter, såsom integration eller uppfostran av stökiga ungdomar är bra men vi anser inte att samhället kan ge idrottsrörelsen i uppdrag att ta sig an samhällsproblem. Idrottsrörelsen bygger på ideella människor som engagerar sig för idrottens skull. Att ge dessa ledare i uppdrag att inte enbart vara fotbollstränare, utan även uppfostrare och integreringsambassadör kan minska det ideella engagemanget. Vi anser att det är staten och kommunernas ansvar att lösa samhällets integrationsproblem, inte idrottsrörelsens. Dessutom tycks inte integrationen eller situationen i de utsatta områdena blivit märkbart bättre av att den förra regeringen riktade anslag till dessa områden, även om positiva undantag finns. Vi anser att idrotten inte bör ges integrationsuppdrag och att alla riktade integrationsuppdrag till idrotten bör avslutas.

22. Ridsport, punkt 16 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:992 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 1 och

bifaller delvis motion

2022/23:393 av Anna-Belle Strömberg och Peder Björk (båda S).

Ställningstagande

Ridsport är en av Sveriges största sporter. Intresset för denna och för hästar som sällskapsdjur samt ridning som nöje, rehabilitering och livsglädje bör få större uppmärksamhet. Det finns uppskattningsvis 360 000 hästar i Sverige, vilka engagerar en stor del av den svenska befolkningen både direkt och indirekt. Ridsporten är dessutom en stor sport för personer med en funktionsnedsättning, och hästar har en unik förmåga att möta personer som är i behov av särskild uppmärksamhet. Därför anser vi att det är viktigt att bevara och utveckla ridsporten.

23. Utveckla arbetet med målen för friluftslivspolitiken, punkt 17 (MP)

av Amanda Lind (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:2095 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Vid Naturvårdsverkets senaste uppföljning av friluftspolitiken 2019 bedömdes tre av tio mål som oklara på grund av otillräckliga data. Tillgång till relevant statistik är avgörande för att kunna uttala sig om målen och dess utveckling över tid. Kulturutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupps uppföljning 2022 av den svenska friluftslivspolitiken (2021/22:RFR9) visade att det råder en stor samstämmighet bland berörda aktörer om vikten av de friluftspolitiska målen och att de är en förutsättning för arbetet med att genomföra friluftspolitiken. Samtidigt var man också överens om att målen delvis är överlappande, oprecisa och att vissa aspekter saknas. I uppföljningen betonades också vikten av att målen blir kvantifierbara och tidssatta samt att regeringen initierar ett utvecklingsarbete hos berörda myndigheter för att förbättra statistik och underlag. Jag står bakom uppföljningens slutsatser och anser att arbetet med de friluftspolitiska målen bör utvecklas.

24. Förutsättningarna för friluftslivet, punkt 18 (S)

av Lawen Redar (S), Ewa Pihl Krabbe (S), Kristoffer Lindberg (S), Louise Thunström (S) och Annette Rydell (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 34 och
avslår motionerna
2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 20 och
2022/23:2110 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 27.

Ställningstagande

Friluftsliv är en hörnsten i naturvårdspolitiken. Vi anser att alla, oavsett förutsättningar, ska ha möjlighet att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund och att förutsättningarna för människor att utöva friluftsliv ska fortsätta att utvecklas i alla delar av landet. Nationalparker och natur- och kulturresevat är viktiga för friluftslivet och lockar miljoner besökare varje år. Landets många naturreservat spelar en stor roll för utövande av alla sorters friluftsliv som vandring, ridning, cykling, svamplockning, fiske, paddling m.m. En stor del av friluftslivet utövas nära bostaden eller tätorten. Därför anser vi att det är viktigt att bevara en grön infrastruktur i och omkring städer och tätorter, inte minst i kommuner med stark bebyggelseutveckling. Ansvaret för att se till att friluftslivet har goda förutsättningar är delat mellan stat och kommun och mellan många myndigheter. En fortsatt god samordning är därför viktig, anser vi. Vad som anförts ovan bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

25. Förutsättningarna för friluftslivet, punkt 18 (C)

av Anne-Li Sjölund (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 20 och

avslår motionerna

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 34 och

2022/23:2110 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 27.

Ställningstagande

Jag vill betona vikten av att friluftsliv blir tillgängligt för fler och att initiativ inom friluftsliv främjas. Friluftslivet kan bidra till såväl bättre fysisk som psykisk hälsa, och de värdena bör tas till vara. År 2021 arrangerades projektet Friluftslivets år av Svenskt Friluftsliv. Sådana arrangemang kan bidra till att fler kommer i kontakt med friluftslivet, och jag anser att Friluftslivets år bör göras till ett återkommande arrangemang, t.ex. vart fjärde år.

26. Förutsättningarna för friluftslivet, punkt 18 (MP)

av Amanda Lind (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2022/23:2110 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 27 och

avslår motionerna

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C) yrkande 20 och

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 34.

Ställningstagande

För att stärka arbetet med att ta till vara skogarnas sociala värden, som exempelvis tätortsnära skogar som är viktiga för många, är det enligt min mening viktigt att länsstyrelserna eller Skogsstyrelsen tillsammans med kommunerna och andra aktörer identifierar lämpliga större områden för rörligt friluftsliv och naturturism.

27. Nordiskt samarbete, punkt 20 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:978 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Ett av våra största folkhälsoproblem i dag är det ökade stillasittandet, särskilt bland barn och unga. Vardagsmotionen minskar och de naturliga relationerna till rörelse, motion och vistelse i naturen blir allt färre. För att få bukt med denna negativa utveckling krävs krafttag och ett led i det är att stärka friluftslivets ställning i samhället. Tillsammans med de nordiska grannländerna finns det stora möjligheter att nå ett starkt friluftsliv genom ett tätare samarbete. Vi vill därför att regeringen i högre grad prioriterar samarbetet med de nordiska ministerkollegorna. Det är viktigt att de nordiska friluftslivsorganisationerna har resurser och verktyg för att samarbeta eftersom friluftslivet är en stor del av den nordiska livsstilen.

Det nordiska friluftslivsåret 2015 var en god idé för att understryka och stimulera friluftsliv och idén hade mycket goda intentioner och visioner. Dessvärre fick satsningen inte det genomslaget och den uppmärksamhet som hade behövts, mycket på grund av för kort planeringstid och för små resurser. Vi tror därför på en ny samnordisk satsning på bredare front, genom samverkan med det nordiska friluftslivsnätverket och med stöd av prioriterade resurser och bättre marknadsföring.

Ett starkt och utvecklat friluftsliv ger många arbetstillfällen i Norden. Dessutom har friluftslivet ett stort ekonomiskt värde. Även här fyller det nordiska samarbetet en viktig roll i utbytet av arbetstillfällen, turism och erfarenheter. Friluftslivet är också ett rikt och viktigt kultur- och naturarv för hela Norden och bidrar stort till den bild som ges av Sverige utomlands. Nordiska rådet har beslutat om en nordisk handlingsplan för friluftslivet och har därmed rekommenderat Nordiska ministerrådet att genomföra den i de nordiska länderna. Nordiska ministerrådet har dock gått emot Nordiska rådet och röstat nej till detta. Det är viktigt att ministerrådet följer rådets beslut om en nordisk handlingsplan för friluftslivet och att denna också genomförs i Sverige. Vi anser därför att regeringen bör ta initiativ till att genomföra den nordiska handlingsplanen för friluftsliv även i Sverige.

28. Påverkan på leder i sårbar natur, punkt 21 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:978 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 7.

Ställningstagande

Många tar del av och nyttjar naturen och friluftslivet på olika sätt. Beroende på hur man utövar friluftsliv kan slitage på bl.a. leder i sårbar natur uppstå. Det har bl.a. rapporterats om att terrängkörning förstört vandringsspår och sköra naturområden. Med anledning av detta behövs en översyn och i förlängningen en handlingsplan för att hantera olika former av slitage på natur i sårbar natur och miljö, inte minst för att stödja länsstyrelsernas arbete kring detta. Vi vill understryka att det inta bara är pandemin som ökat slitaget på vår natur. Balansen mellan brukare och natur måste ses över. Därför föreslår vi att en översyn genomförs av en lämplig aktör som bör lämna förslag på åtgärdsprogram för hur turism, friluftsupplevelser och natur kan interagera utan att göra för stort intrång på naturen.

29. Åtgärdsplan mot nedskräpning, punkt 22 (SD)

av Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:978 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 8.

Ställningstagande

Nedskräpning och sanitära problem är något som länge påverkat friluftslivet och naturen överlag. Med anledning av smittspridningen av covid-19 och tillhörande rekommendationer valde många svenskar under sommaren 2020

att semestra i Sverige i stället för att resa utomlands. Bland annat fjällvärlden fick många nya turister, vilket vi anser glädjande, men ovana fjällvandrare med bristfällig kunskap om hur man betar sig i naturen medförde ytterligare problem med sanitära missförhållanden. Under senare år har en problematik med att hälsofarliga bakterier spridits i vattendrag och således i det dricksvatten som finns att tillgå i naturen uppmärksamats. Flera organisationer har gjort värdefulla insatser i frågan, men vi anser att mer behövs. Med anledning av detta är det enligt vår mening av vikt att ett uppdrag ges till Svenskt Friluftsliv för att utreda och ta fram en åtgärdsplan för att komma tillrätta med problematiken.

30. Allmänna samlingslokaler i hela landet och i krissituationer, punkt 24 (C)

av Anne-Li Sjölund (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2022/23:910 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkandena 27 och 34.

Ställningstagande

Mötesplatser och lokaler för olika typer av verksamheter är en viktig infrastruktur för såväl demokrati och trygghet som för civilsamhälle och meningsfulla fritidsaktiviteter. Här spelar de föreningsdrivna samlingslokalerna en mycket viktig roll. Trots samlingslokalernas betydelse upplever man på många håll att det är svårt att bedriva verksamhet långsiktigt på grund av att finansieringen är splittrad och inte sällan osäker. De föreningar som driver samlingslokaler bör ges långsiktiga förutsättningar att verka i hela landet, anser jag.

Allmänna och föreningsdrivna samlingslokaler har använts vid krissituationer och när samhället behöver föreningslivets stöd, t.ex. har sådana samlingslokaler använts när skollokaler tillfälligt inte kan användas på grund av skogsbränder. Detta är något som vanligen hanteras lokalt av föreningar och kommuner. Jag anser att det finns skäl att se över stödet till allmänna samlingslokaler i syfte att de ska kunna vara ett stöd i krissituationer och att man utvidgar det befintliga stödets syfte. De föreningar som bidrar ska också få ersättning för detta.

Särskilt yttrande

Idrottsanläggningar, punkt 3 (SD)

Alexander Christiansson (SD), Jonas Andersson (SD), Runar Filper (SD) och Leonid Yurkovskiy (SD) anför:

Införandet av en lokal- och anläggningsfond är en fråga som vi drivit länge. Vi har fått signaler om att det pågår ett arbete på Socialdepartementet och vi har en kontinuerlig dialog med dem. Vi inväntar det arbetet och avstår därför från att reservera oss i det här betänkandet.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2022/23

2022/23:108 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet med idrott för nyanlända och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:109 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera ett samlat arbete mellan stat och idrottsrörelse mot osunda kroppsideal och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:110 av Saila Quicklund (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till riktade utbildningsinsatser mot idrottande ungdomar om riskerna med kosttillskott och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:129 av Anna Wallentheim (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevaka och stödja idrottsrörelsen kring anläggningsbristen samt renoveringsbehoven och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:393 av Anna-Belle Strömberg och Peder Björk (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ekonomisk stöttning till ridskoleverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:540 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att verka för att scoutrörelsen knyts närmare försvaret och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:860 av Anne-Li Sjölund m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att främja ett brett idrottsliv i hela landet där både etablerade och nya sporter, även digitala, blir tillgängliga för fler, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att utformningen av statens idrottsanslag bör ses över för att göra resultaten mer klara beträffande tillgänglighet till idrott för barn och ungdomar ur bl.a. jämställdhets-, jämlikhets- och funktionsnedsättningsperspektiv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta deltagande i parasport och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utreda förutsättningarna för att skapa ett nationellt föreningsdrivet parasportutrustningsbibliotek och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om villkor för jämställd idrott och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om äldres möjligheter att delta i idrottsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att locka internationella idrottsevenemang till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om värdet av ett mer tillgängligt friluftsliv och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:910 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge föreningsdrivna allmänna samlingslokaler i hela landet långsiktiga förutsättningar att verka och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över stödet till allmänna samlingslokaler i syfte att de ska kunna stötta det omgivande samhället i krissituationer och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:921 av Linda Lindberg m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra det obligatoriskt för gym att synliggöra om man samarbetar med den svenska antidopningsorganisationen eller inte samt möjligheten att införa en form av antidopningslicensiering och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:975 av Runar Filper m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att rädda folkparkerna genom ett statligt bidrag och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:978 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för ett närmare nordiskt friluftssamarbete och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett friluftslivsår och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa den nordiska handlingsplanen för friluftslivet i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av hantering kring yttre påverkan på leder i sårbar natur och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Svenskt Friluftsliv i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan mot nedskräpning och sanitära olägenheter i naturen och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:992 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bevara och utveckla ridsporten och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1143 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en punktinsats för att locka de som slutat idrotta tillbaka till idrottslivet igen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda pandemins effekter på idrottandet samt hur det påverkat folkhälsan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att idrotten inte bör åläggas integrationsuppdrag och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell strategi för hur idrottsmästerskap på alla nivåer kan främjas i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Sveriges ställningstagande vid tilldelande av stora mästerskap och tillkännager detta för regeringen
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska uppdra åt relevant aktör att göra en inventering av vilka idrottsanläggningar som är tillgänglighetsanpassade i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur man i framtiden bör bekosta och bygga upp en infrastruktur kring specialutrustning för parasport och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell strategi kring idrottande och tävlingar för personer med intellektuell funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige tillsammans med våra nordiska länder framöver gemensamt bör ansöka om stora mästerskap och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om elitidrottens betydelse och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder i syfte att säkerställa fysisk aktivitet över hela landet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn och unga bör prioriteras vid träningsstidsbrist och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över åtgärder på anläggningsbristen, inklusive hur vi bygger och/eller renoverar bort densamma, och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa en anläggningsfond och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör gå vidare med Boverkets rapport för att möjliggöra fler idrottsanläggningar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett nationellt kompetenscenter för vård eller uppförande av idrottsanläggningar och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om föreningsdemokrati och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör genomföras en utredning som ser över problembeskrivningen i avsnittet om elitsatsning och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1224 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att se över möjligheterna att permanenta en utvecklingsfunktion och tillföra resurser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda konsekvenser av och förutsättningar för att i den statliga anslagstilldelningen fastställa bidragsnivån till parasporten och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur personer med funktionsnedsättning ska kunna kompenseras för dyrare utrustning än genomsnittsidrottaren och att regelverket för förskrivning av hjälpmedel även inkluderar rätten till hjälpmedel för fritidsaktiviteter och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1463 av Amanda Lind (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det nationella arbetet för fler anläggningar för idrott och rörelse och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en anläggningsfond och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1472 av Amanda Lind m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa bättre förutsättningar för svensk parasport och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1476 av Petter Löberg (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska toppning och nivågruppering i svensk barnidrott och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1518 av Larry Söder (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett nationellt bidrag till folkparker och samlingslokaler och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:1673 av Annie Lööf m.fl. (C):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att utformningen av statens idrottsanslag bör ses över för att göra resultaten mer klara beträffande tillgänglighet till idrott för barn och ungdomar ur bl.a. jämställdhets-, jämlikhets- och funktionsnedsättningsperspektiv och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta deltagande i parasport och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om villkor för jämställd idrott och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:2054 av Lawen Redar m.fl. (S):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en statlig anläggningsfond och tillkännager detta för regeringen.

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om 51-procentsregeln och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om friluftsliv och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:2095 av Amanda Lind m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla arbetet med de friluftspolitiska målen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge samtliga av landets länsstyrelser i uppdrag att inrätta friluftssamordnare och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:2096 av Amanda Lind m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell strategi för barns och ungas rörelse och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka samverkan mellan det offentliga och föreningslivet i frågor om barns och ungas rörelse och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:2110 av Per Bolund m.fl. (MP):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att länsstyrelserna eller Skogsstyrelsen tillsammans med kommunerna och andra aktörer identifierar lämpliga större områden för rörligt friluftsliv och naturturism, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.